

Espergærde Gymnasium og HF
Gymnasievej 2
3060 Espergærde

EG Bestyrelsesmøde

Mødet afholdes d. 22/3 2017 kl. 18.00 til ca. 21.00 på lærerværelset.

Der vil være en let anretning i forbindelse med mødet.

Dagsordenspunkt	Sagsfremstilling	Beslutning (referat).
1. Velkomst.	Afbud: Bergur, Jens	
2. Godkendelse af dagsorden og referat.		Godkendt
3. Meddelelser a. Status reform b. Bestyrelsesthjemmeside	Ad a. I forbindelse med reformen, har vi nu fået en ny lov "Lov om de gymnasiale uddannelser" (link), og en ny bekendtgørelse i høring "Bekendtgørelse om de gymnasiale uddannelser" (link) med tilhørende læreplaner i høring (link). Vi er i fuld gang med planlægning af implementeringen af reformen. Selve implementeringen kommer til at løbe fra august, hvor det nye lovkompleks træder i kraft. HB redegør for nogle af de største udfordringer i den forbindelse. Ad b. HB fremviser den nye bestyrelsesside på hjemmesiden. Hermed lever vi igen op til de lovmæssige krav til hjemmesiden i den forbindelse.	Ad a. HB redegjorde for det nye ensartede grundforløb, hvor eleverne kommer uden forhåndstillkendegivelser. Det giver udfordringer i forhold til planlægning af lærerressurser og skema. Også valg af metode til sprog- og studieretningsintroduktion bliver en udfordring. Planlægning og anvendelse af den individuelle obligatoriske omlagte skriftlighed (130 T puljen) bliver en opgave og introduktion til EG bliver todelt.
4. Årsregnskab og budget 2016 bilag 1-5	AB gennemgår årsrapporten (bilag 1), budget & regnskab 2016 (bilag 2), uddybende kommentarer til bilag 1 og 2 (bilag 3), bestyrelsestjeklisten (bilag 4) samt revisorens kommentarer til bestyrelsestjeklisten (bilag 5).	Bestyrelsen havde alene kommentarer til gennemgangen af bilag 2. Bestyrelsen bemærkede, at ledelsen kunne have forudset dele af det forøgede overskud, ved at følge udvalgte nøgletal nærmere. Bestyrelsen opfordrer derfor ledelsen til at følge nøgletal inden for f.eks. elevtal, økonomiske bevægelser, løn og bygning nærmere i løbet af året, med henblik på anvendelse i den almindelige økonomistyring, samt i forbindelse med afrapporteringer af udsving til bestyrelsen. Budget og regnskab blev herefter godkendt.
5. Revisionsprotokollat 2016 Bilag 6-7	AB gennemgår revisionsprotokollat 2016 (bilag 6) samt bestyrelsens kommentarer til samme (bilag 7).	Bilag 6 og 7 blev godkendt. Som udtrykt i bilag 7 er bestyrelsen trykke ved økonomistyringen og dermed forvaltningen af skolens midler, men det præciseres, at bestyrelsen ønsker en

		bedre budgetopfølgning (som nævnt under pkt. 4), så ledelsen og bestyrelsen har et bedre løbende overblik over resultatudviklingen
6. Søgetal	<p>Årets søgetal til stx og hf ser ud til at være reduceret på landsplan (HB ved mere om dette til selve mødet). Søgetallene på EG er også reduceret en smule. Vi er faldet fra i alt 503 ansøgere til 486 (stx 426, hf 60). På stx er der intet problem, idet vi kun skal bruge 390. På hf er der en udfordring i forhold til ønsket om at øge til 2 spor. Blandt de 60 hf ansøgere er der 6 der ikke er umiddelbart uddannelsesparate (de skal uddannelsesparathedsvurderes) og yderligere 10 der kommer udefra (er ikke kommet direkte fra grundskolen, men har været ude og lave noget andet i et eller flere år). Et kvalificeret gæt er, at ca. 6 af disse 16 bliver optaget. Vi er således nede på omkring 50 ansøgere, altså 25 pr. klasse. På mødet fremlægges mulige konsekvenser – herunder økonomiske – ved ét versus to hf spor. På baggrund heraf opfordres bestyrelsen til at tage stilling til oprettelsen af to hf spor.</p>	<p>På landsplan er der en nedgang i elever der forlader grundskolen på ca. 3,5%, hvilket svarer til det fald EG har fået i ansøgere. Vi er gået fra 503 ansøgere sidste år til 486 ansøgere i år, hvilket svarer til 3,3%. Søgningsen til EG er altså faldet proportionalt med faldet i antallet af elever der kunne søge.</p> <p>På STX er der rigeligt til de 13 spor vi har planlagt med. På grund af problemer med optagelse.dk kan vi ikke give noget endeligt bud på antallet af HF elever. HB redegjorde for, at ca. 50 elever er et godt bud og AB gennemgik de økonomiske konsekvenser ved dette tal og ved afvigelser herfra. På baggrund af redegørelserne, bifalder bestyrelsen at oprette to spor HF til næste år.</p>
7. Idrætsby	<p>Der er indhentet et samlet tilbud hjem i form af en række fag-entrepriser. Umiddelbart rækker økonomien ikke i projektet, hvorfor der er kaldt til styregruppemøde vedrørende de økonomiske udfordringer. HB orienterer om de mulige scenarier. Bestyrelsen opfordres efterfølgende til at tage stilling til de fremlagte scenarier.</p>	<p>HB fremlagde den økonomiske baggrund for de foreslåede besparelsscenarier, og bad bestyrelsen tage stilling til to forhold.</p> <p>I spareplanerne ligger en budgetteret besparelse på ca. kr. 700.000 ved at udskifte teglbeklædning af aktivitetshuset med pladebeklædning. Bestyrelsen bifalder, at der arbejdes videre med denne mulighed, men forbeholder sig ret til at tage endelig stilling, når et endeligt udkast foreligger med skitser samt budget.</p> <p>I spareplanen ligger yderligere et ønske om at nedlægge laboratoriet. Bestyrelsen bifalder, at der arbejdes videre med denne mulighed, såfremt man genetablerer laboratoriet i styrkehuset. Idræts og biologigruppen er sat til at</p>

		<p>give et bud på det mindst mulige antal kvadratmetre man kan have i et styrkerum og i et laboratorium, til brug i det videre arbejde med denne sparemulighed. Bestyrelsen forbeholder sig igen ret til at tage endelig stilling, når tegninger og budget til et nyt kombineret styrke- og laboratoriehus foreligger.</p>
8. N-hus	<p>På opfordring fra N-hus brugerne, påtænker vi at opstarte den tidligere omtalte renovering af n-huset allerede til sommer. Årsagen til at vi ville vente, var at vi ikke ønskede to byggepladser på en gang (idrætsbyen og n-huset). Vi kan imidlertid godt opstarte den del af renoveringsarbejdet der ikke kræver byggeplads (indvendig renovering af eksisterende bygning) allerede til sommer, og forholdene i n-huset taler for dette. Bestyrelsen opfordres til at tage stilling til en forskudt tidsplan med opstart til sommer.</p>	<p>I lyset af at resultatet for 2016 er bedre end budgetteret, bifalder bestyrelsen den tidsmæssige omprioriteringen i forhold til n-hus renoveringen.</p>
9. Strategi: Indsatsområder 2017-2018	<p>Ledelsen har haft sit årlige ledelsesseminar, hvor der blev gjort status på indeværende skoleårs indsatsområder og udvalgsarbejde, og hvor indsatsområder for det nye skoleår blev identificeret. Ikke overraskende fylder det kommende reformarbejde meget. I den forbindelse blev der lagt vægt på, at der ikke igangsættes for mange nye indsatsområder. Resultatet blev følgende tre områder:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Reformimplementering 2. Formativ evaluering 3. Elevstress <p>HB uddyber indsatsområderne på mødet. De tre indsatsområder har i skrivende stund ikke været til høring i FU, men det har de når selve bestyrelsesmødet afholdes. Her skal de tilpasses og organiseres (underemner skal afstemmes og vi skal aftale hvornår hvad skal foretages af hvem).</p>	<p>HB uddybede baggrunden for indsatsområderne og bestyrelsens umiddelbare reaktion var positiv i forhold til de valgte indsatsområder. HB orienterede, at såfremt bestyrelsen havde ønsker til ændringer, skal disse fremkomme senest ved næste bestyrelsesmøde.</p>
10. Resultatkontrakt 2017/2018	<p>Formanden indkalder forslag til punkter til næste års resultatkontrakt. Følgende punkter er foreløbigt i forslag:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Reformimplementering 2. Formativ evaluering 	<p>Bestyrelsen bemærkede tilfredst den gode sammenhæng mellem foreslåede indsatsområder og punkter til den kommende resultatkontrakt. HB orienterede, at såfremt bestyrelsen</p>

	3. Elevstress 4. Medarbejdertilfredshed 5. Lærer/elev ratio 6. Fravær	havde ønsker til ændringer, skal disse fremkomme senest ved næste bestyrelsesmøde.
11. Datoer for kommende møder og underskrift af referat.	Kommende mødedatoer: 13/6 2017, 19/9 2017 og 7/12 2017. Referatet underskrives.	HB ser på muligheden for at rykke junimødet (hvilket er sket umiddelbart efter mødet, således at junimødet er rykket fra d. 14/6 til d. 13/6).
12. Evt.	<ul style="list-style-type: none"> - Andreas meddelte, at skolelederforeningen efter ønske fra Andreas selv har udpeget Souschef Mads Hasselgaard fra Espergærdeskolen til at træde i Andreas sted fra og med næste møde. Bestyrelsen takkede Andreas for godt samarbejde og ønskede alt held og lykke fremover. 	

Referat godkendt:

Anders Ahmad Al-Zakta

Henrik Arbo-Bähr

Hannah Bilbo

Kirsten Birkving

Henrik B. Bæch

Jens Dolin

Andreas Elkjær

Karoline Kruse

Thomas Lykke Pedersen

Bergur Løkke Rasmussen

Arne Ullum

Jacob Holmkær Vrist

Espergærde Gymnasium og HF

Institutionsnummer 209 006

Årsrapport for 2016

CVR-nr. 29 55 39 55

Gymnasievej 2
3060 Espergærde

Indholdsfortegnelse

	<u>Side</u>
Påtegninger	
Ledespåtegning	1
Den uafhængige revisors revisionspåtegning	2
Ledelsesberetning	
Institutionsoplysninger	5
Præsentation af institutionen	6
Årets faglige resultater	8
Årets økonomiske resultat	10
Målrapportering	
Målrapportering	15
Regnskab	
Anvendt regnskabspraksis	16
Resultatopgørelse 1. januar - 31. december	21
Balance 31. december	22
Pengestrømsopgørelse 1. januar - 31. december	23
Noter	24
Særlige specifikationer	28

Påtegninger

Ledespåtegning, ledelsens underskrifter og bestyrelsens habilitetserklæring

Bestyrelse og direktion har dags dato behandlet og godkendt årsrapporten for regnskabsåret 2016 for Espergærde Gymnasium og HF.

Årsrapporten er udarbejdet i overensstemmelse med lov om statens regnskab m.v. samt bekendtgørelse nr. 70 af 27. januar 2011 om statens regnskabsvæsen mv. I henhold til § 39, stk. 4 i regnskabsbekendtgørelsen tilkendes det hermed:

- At årsrapporten er rigtig, dvs. at årsrapporten ikke indeholder væsentlige fejlinformationer eller udeladelser, herunder at målopstillingen og målrapporteringen i årsrapporten er fyldestgørende.
- At de dispositioner, som er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis.
- At der er etableret forretningsgange, der sikrer en økonomisk hensigtsmæssig forvaltning af de midler og ved driften af de institutioner, der er omfattet af årsrapporten

Espergærde, den 22. marts 2017

Daglig ledelse

Henrik Boberg Bæch
rektor

Endvidere erklærer bestyrelsen på tro og love at opfylde habilitetskravene i lov om institutioner for almen- og gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse mv.

Bestyrelse

Thomas Lykke Pedersen
formand

Kirsten Birkving
Næstformand

Bergur Løkke Rasmussen

Jens Dolin

Arne Ullum

Anders Elkjær

Jacob Vrist

Karoline Kruse

¹⁾ Revisionen omfatter ikke bestyrelsens habilitetserklæring

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Til bestyrelsen for Espergærde Gymnasium og HF

Revisionspåtegning på årsregnskabet

Konklusion

Vi har revideret årsregnskabet for Espergærde Gymnasium og HF for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2016, der omfatter anvendt regnskabspraksis, resultatopgørelse, balance, pengestrømsopgørelse, noter og særlige specifikationer. Årsregnskabet udarbejdes efter statens regnskabsregler (bekendtgørelse nr. 70 af 27. januar 2011 om statens regnskabsvæsen og de gældende retningslinjer i Finansministeriets Økonomisk Administrative Vejledning).

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet i alle væsentlige henseender er rigtigt, dvs. udarbejdet i overensstemmelse med statens regnskabsregler.

Grundlag for konklusion

Vi har udført vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark samt god offentlig revisionsskik, idet revisionen udføres på grundlag af bestemmelserne i Undervisningsministeriets bekendtgørelse nr. 1596 af 14. december 2015 om revision og tilskudskontrol m.m. ved institutioner for erhvervsrettet uddannelse, almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit "Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet". Vi er uafhængige af institutionen i overensstemmelse med internationale etiske regler for revisorer (IESBA's Etiske regler) og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i henhold til disse regler og krav. Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Ledelsens ansvar for årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et årsregnskab, der i alle væsentlige henseender er rigtigt, dvs. udarbejdet i overensstemmelse med statens regnskabsregler. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et årsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af årsregnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere institutionens evne til at fortsætte driften; at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant; samt at udarbejde årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere institutionen, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om årsregnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, samt god offentlig revisionsskik jf. bekendtgørelse nr. 1596 af 14. december 2015 om revision og tilskudskontrol m.m. ved institutioner for erhvervsrettet uddannelse, almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformationer kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som regnskabsbrugere træffer på grundlag af årsregnskabet.

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, samt god offentlig revisionsskik, foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.
- Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af institutionens interne kontrol.
- Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.
- Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om institutionens jevne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i årsregnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusioner er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at institutionen ikke længere kan fortsætte driften.

Vi kommunikerer med den øverste ledelse om blandt andet det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Udtalelse om ledelsesberetningen

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen og målrapporteringen. Vores konklusion om årsregnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen og målrapporteringen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen og målrapporteringen. I tilknytning til vores revision af årsregnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og målrapporteringen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen og målrapporteringen er væsentlig inkonsistent med årsregnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation. Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen og målrapporteringen indeholder krævede oplysninger i henhold til statens regnskabsregler.

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen og målrapporteringen er i overensstemmelse med årsregnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med kravene i statens regnskabsregler. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

Erklæring i henhold til anden lovgivning og øvrig regulering

Udtalelse om juridisk-kritisk revision og forvaltningsrevision

Ledelsen er ansvarlig for, at de dispositioner, der er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis; og at der er taget skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen af de midler og driften, der er omfattet af regnskabet. I tilknytning til vores revision af årsregnskabet er det i overensstemmelse med god offentlig revisionsskik vores ansvar at udvælge relevante emner til såvel juridisk-kritisk revision som forvaltningsrevision. Ved juridisk-kritisk revision efterprøver vi med høj grad af sikkerhed for de udvalgte emner, om de dispositioner, der er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis. Ved forvaltningsrevision vurderer vi med høj grad af sikkerhed, om de undersøgte systemer, processer eller dispositioner understøtter skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen af de midler og driften, der er omfattet af regnskabet.

Hvis vi på grundlag af det udførte arbejde konkluderer, at der er anledning til væsentlige kritiske bemærkninger, skal vi rapportere herom. Vi har ingen væsentlige kritiske bemærkninger at rapportere i den forbindelse.

København, den 22. marts 2017

PricewaterhouseCoopers

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab

CVR-nr. 33 77 12 31

Carsten Nielsen
statsautoriseret revisor

Simon Høgenhav
statsautoriseret revisor

Institutionsoplysninger

Institutionen	Espergærde Gymnasium og HF Gymnasievej 2 3060 Espergærde Telefonnummer 49 13 42 22 Institutionsnummer 209 006 CVR-nummer 29 55 39 55 Regnskabsår: 1. januar - 31. december Hjemstedskommune: Helsingør Hjemmeside: www.eg-gym.dk Mail-adresse: eg@eg-gym.dk
Bestyrelsen	Thomas Lykke Pedersen, Helsingør og Fredensborg Kommune (formand) Kirsten Birkving, skoleleder Kokkedal (næstformand) Bergur Løkke Rasmussen, Region Hovedstaden Jens Dolin, KU-IND Arne Ullum, Det forpligtende samarbejde i Nordsjælland Anders Elkjær, Skolelederforeningen Jacob Vrist, medarbejderrepræsentant Hannah Bilbo, medarbejderrepræsentant Karoline Kruse, elevrepræsentant Anas Al-Zakta
Daglig ledelse	Henrik Boberg Bæch
Institutionens formål	Institutionens formål er at tilbyde undervisning indenfor uddannelse til studentereksamen og til højere forberedelseksamen.
Bankforbindelse	Danske Bank Erhvervscenter Helsingør Stengade 57B 3000 Helsingør
Revision	PricewaterhouseCoopers Statsautoriseret Revisionspartnerselskab Strandvejen 44 2900 Hellerup

Præsentation af institutionen

Mission, vision og værdigrundlag danner grundlag for gymnasiets samlede aktivitet og for den måde, gymnasiet fremstår på indadtil i relation til elever og medarbejdere og udadtil i relation til Ministeriet for børn og undervisning, lokalområdet, forældre, kommende elever og øvrige interessenter.

Værdier (det grundlag EG arbejder ud fra)

- *Faglighed - Hver enkelt elev skal rykkes fagligt mest muligt uagtet elevens udgangspunkt.*
- *Engagement - På EG er der et højt engagement og medansvar fra både elever og medarbejdere i forhold til elevernes læring og i forhold til beslutningsprocesserne på EG.*
- *Rummelighed - På EG mødes vi i gensidig tillid, og alle skal opleve og udvise tolerance og respekt for forskellighed.*

Alle tre værdier er beskrevet i en sætning, der fortæller hvad EG mener med værdien. F.eks. forklares værdien faglighed med ”Hver enkelt elev skal rykkes mest muligt fagligt uagtet elevens udgangspunkt”. Yderligere fortæller vi også hvordan vi udlever værdien. Dette gør vi i en række sætninger, som er kommer direkte fra udviklings- og driftsudvalgene. F.eks. omkring faglighed:

- Via trivsel og engagement vil vi optimere studiemiljøet for at sikre en høj faglighed.
- Alle er bevidste om at man går på EG for at styrke sin faglighed.
- Vi prioriterer initiativer der kan højne fagligheden i undervisningssituationen.
- Målet med pædagogisk udvikling er øget faglighed.
- Vi styrker fagligheden gennem en høj grad af anvendelsesorientering og oplevet meningsfuld undervisning.
- I den faglige dannelse indgår globalt udsyn og internationalisering.

Ved at opstille værdierne på ovenstående måde, har vi taget hensyn til alle bidrag fra udvalgene. Tanken er at alle således kan genkende sig selv i værdierne. Faglighed er i højsædet på EG i alt hvad vi foretager os (både ansatte og elever). Men man kan ikke forvente høj faglighed uden engagement – man er nødt til at udvise engagement for at opnå og vedligeholde en høj faglighed. Ligesådan kan man ikke opnå engagement uden rummelighed. Alle skal kunne bidrage på deres måde i gensidig respekt for hinanden for at opretholde et engagement hos alle.

Mission (det EG gør og som danner skolens eksistensberettigelse)

Det er EG's mission, at skolens elever får lyst og evne til at tage en videregående uddannelse, og at de kan begå sig som borgere i et demokratisk samfund.

Missionen står på ryggen af værdierne, men er også dikteret fra ministeriet via en formålsparagraf, Formålsparagraffen siger:

Formålet med uddannelsen er at forberede eleverne til videregående uddannelse, herunder at de tilegner sig almindelig viden og kompetencer gennem uddannelsens kombination af faglig bredde og dybde og gennem samspillet mellem fagene.

Dette omskriver vi til:

- Det er EG's mission, at skolens elever får lyst og evne til at tage en videregående uddannelse, og at de kan begå sig som borgere i et demokratisk samfund.
- I dette ligger studieparathed (lyst og evne til at tage en videregående uddannelse) og dannelse (begå sig i et demokratisk samfund). Værdierne er understøttende for dette, idet studieparatheden kommer via faglighed og engagement og dannelsen gennem engagement og rummelighed (og også via faglighed).

Præsentation af institutionen

Vision

Vi vil være det bedste gymnasium for den enkelte og for verden omkring os.

Visionen skal være en vision, altså ikke noget vi allerede gør – eller næsten gør, men noget vi konstant forsøger at nå hen til, og hvor arbejdet vi lægger i at nå derhen, er med til at skabe en god skole. Igen skal visionen stå på ryggen af missionen. Den er blevet til: *Vi vil være det bedste gymnasium for den enkelte og for verden omkring os.*

Her er tanken, at vi konstant vil arbejde på at blive bedre. Finder vi gymnasier der gør det bedre på områder, vil vi lade os inspirere til at blive mindst lige så gode som dem – eller bedre. At vi vil være det bedste gymnasium for den enkelte, kommer af vores ønske om at tage udgangspunkt i hver enkelt og prøve at bringe hver enkelt længst muligt. At vi også har taget verden omkring os med, skyldes at hver enkelt ikke kan klare sig selv uden at fungere i det omgivende fællesskab. Det være sig makkeren i gruppen, klassen, skolen, nærområdet, Danmark eller verdenen. Der er altså tale om både at kunne fungere på individplan og i fællesskab – begge dele lokalt og globalt.

Opgaver

Gymnasiets opgaver er defineret i missionen. Opgaverne varetages gennem faglig og tværfaglige undervisningsforløb, gennem ekstracurriculære aktiviteter så som lektiecafe, læsevejledning, talentarbejde, med mere, og gennem sociale, kulturelle og kunstneriske aktiviteter så som ferniseringer, udstillinger, koncerter, fester, udviklingsudvalg med mere.

Årets faglige resultater

Skoleårets faglige resultater er beskrevet gennem de nøgletal EG betjener sig af, samt de indsatsområder der har været i fokus.

Antal dimenter: 319 STX og 27 HF.

Karaktergennemsnit ved studentereksamen 7,8 (landsgennemsnittet: 7,4) og ved højere forberedelseseksamen. 5,2 (landsgennemsnittet: 6,1).

Strategi

Et skoleårs arbejde på EG vil skulle forholde sig til strategien. I koncentreret form vil det sige, at det man foretager sig, skal bidrage til at gøre EG endnu bedre til at skabe gode samfundsborgere med lyst og evne til videregående uddannelse i en faglig, engageret og rummelig kontekst. Det gælder både på det individuelle plan (f.eks. i den særfaglige undervisning) og i fællesskabet (f.eks. i den tværfaglige undervisning) og det gælder både i drift (f.eks. i planlægning, udførelse og evaluering af opgaver) samt i udvikling (f.eks. i al udvalgsarbejde).

Årets indsatsområder

- Kvalitetskoncept. Vi er i gang med at samle relevante kvalitative såvel som kvantitative data i et egentligt kvalitetskoncept, der kan anvendes mere strategisk i forhold til ønsket effekt af de tiltag vi sætter i gang.
- Videndeling. Vi har sat mere fokus på videndeling, med henblik på at få systematiseret videndelingen mere, herunder at lave videndelingstiltag for den samlede organisation.
- Supervision. Vi har startet supervisionstriangler, hvor lærere deltager og observerer hinandens undervisning tre og tre, med henblik på bl.a. videndeling.
- Kommunikation. Vi har haft et konsulentfirma til at udpege kommunikationstiltag, der har ført til en egentlig kommunikationsplan, bl.a. til brug i forbindelse med ansættelsen af en ny kommunikationsmedarbejder.

Årets udviklingsudvalg

- Udviklingen i udvalg har haft følgende indsatsområder:
Studiecafe/fraværsudvalget (skrivemoduler i lektiecafeen, oplæg om eksamensteknik, virtuel studiecafe, mm)
- Det internationale udvalg (formaliserede samarbejdsskoler, afdækning af internationalisering i en gymnasial kontekst), udvikling af udveksling, samarbejde med lokalmiljøet, opret kulturudveksling, mm)
- Trivselsudvalget (idrætsdag for personalet DHL, oplæg om trivsel, n-hus ikke et godt arbejdsmiljø, småarrangementer i lange baner, mm)
- Skriftlighedsudvalget (ny skriftlighed, omlagt skriftlighed)
- AT-udvalget (elementær videnskabsteori, innovation, ny afviklingsplan, styrket vejledning, undervisningsmetoder, skrivemetoden, samarbejde med studieretningerne)
- HF-udvalget (heldagsskole med lektiebånd, introforløb, sso, åbent hus for hf)
- Introduktionsudvalget (introduktion til et godt klassemiljø, konfliktløsning, kursus for klasseledere, formøde for tutorer)
- UV differentieringsudvalget (AT3, DHO, SRO, SRP, SSO, udviklingsprojekter i fagene, fokus på 1.g)
- Evalueringsudvalget (rammer for evaluering, ledelsens rolle, elevetik, systematik i evaluering)
- CO2 (varmestyring, ventilationsstyring, den nye hal, CO2 udvalget som ekstern oplægsholder).

Årets faglige resultater

Udviklingsprojekter

- Psykologi: IT-programmet, Socrativ som evalueringsredskab med udformning af diverse test.
- Engelsk: Undervisningsforløb med undervisningsdifferentiering inden for "Children's Literature" – fra Aesop til Harry Potter
- Historie: Udvikling af vidensbank med levende billeder og kilder til historieundervisningen til historiefagets 20 kernestofområder til brug undervisningen og som eksamensbilag.
- Kemi: Flipped Classroom med udarbejdelse undervisningsvideoer til kernestof på kemi C fx mængdeberegningsopgave, titrering, og afstemning af redoxreaktion.

Dansk og engelsk: Steder. Udvikling af materiale til dansk og engelsk samt tilhørende opgaver og projektforslag der alle tematiserer "sted", både i form af læsemateriale og skriftlige udfordringer.

Årets økonomiske resultat

Hoved og nøgletal

	2016	2015	2014	2013	2012
Resultatopgørelse, DKK mio.					
Omsætning	89,6	91,0	91,1	88,4	84,8
Heraf statstilskud	88,2	89,7	89,0	85,5	83,9
Omkostninger	-84,0	-87,1	-84,6	-81,3	-77,9
Resultat før finansielle og ekstraordinære poster	5,6	3,9	6,5	7,1	6,9
Finansielle poster i alt	-0,6	-1,1	-1,8	-1,5	-1,9
Resultat før ekstraordinære poster	5,0	2,7	4,6	5,6	5,0
Ekstraordinære poster	0,1	0,6	0,0	0,0	0,0
Årets resultat	5,0	3,4	4,6	5,6	5,0
Balance, DKK mio.					
Anlægsaktiver	63,3	64,8	65,8	66,7	64,0
Omsætningsaktiver	28,7	29,7	28,4	26,2	23,1
Balancesum	91,9	94,4	94,2	92,9	87,0
Egenkapital ultimo	33,8	28,8	25,4	20,8	15,2
Hensatte forpligtelser	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Langfristede gældsforpligtelser	30,7	40,7	41,9	47,0	48,2
Kortfristede gældsforpligtelser	27,5	25,0	26,9	25,1	23,7
Pengestrømme, DKK mio.					
Driftsaktivitet	10,1	3,8	9,1	9,8	9,6
Investeringsaktivitet	-0,7	-1,3	-1,6	-6,3	-0,7
Finansieringsaktivitet	-10,2	-1,2	-5,0	-1,1	-0,5
Nettopengestrøm, netto	-0,8	1,4	2,5	2,4	8,4
Samlet likviditet til rådighed	34,0	34,7	33,4	30,9	28,5
Regnskabsmæssige nøgletal					
Overskudsgrad (%)	5,6	3,0	5,1	6,3	5,9
Likviditetsgrad (%)	104,5	118,7	105,6	104,6	97,4
Soliditetsgrad (%)	36,7	30,4	26,9	22,4	17,5
Finansieringsgrad (%)	48,5	62,8	63,7	70,6	75,3
Årselevtal					
Årselever ekskl. udlagt aktivitet og uden kostafdeling	1.096,3	1.094,6	1.076,9	1.043,5	1.021,7
Specificeret på hovedområder efter den enkelte institutions behov, eksempelvis:					
STX	1.040,7	1.038,4	1.023,6	990,8	951,2
HF	55,6	56,2	53,3	52,7	70,5
Årselever, indtægtsdækket virksomhed	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Årets økonomiske resultat

Udvikling i året og den forventede fremtidige udvikling

Årets resultat er bedre end forventet. Resultatet er nået op på ca. DKK 5 millioner. Der er tale om en stigning i forhold til 2015 på ca. DKK 1,7 millioner. Det er sket til trods for, at vores tilskud er reduceret med ca. DKK 0,5 millioner. I den sammenhæng kan nævnes, at lønomkostningerne er faldet med ca. DKK 0,4 millioner i forhold til 2015. Stigende lønomkostninger i forbindelse med undervisningens gennemførelse er stoppet. Den effektivisering, der er gennemført her skyldes hensynet til de ændrede forudsætninger i 2017. Effektivisering er knyttet til skoleår (her 2016-17). Ledelse og administration er reduceret med ca. 0,5 millioner – det hænger sammen med at antallet af årsværk er reduceret dels på sekretærområdet i sammenhæng med etablering af samarbejde med det administrative fællesskab (Gymnasiefællesskabet i Roskilde) dels i mindre omfang på ledelsesområdet. Hovedårsagen til det gode resultat er, at udgifterne til bygningsdrift er reduceret betydeligt. Det hænger sammen med en meget stor aktivitet i 2015.

En anden vigtig ændring vedrører de finansielle poster. Her er både tale om stigende indtægter og faldende omkostninger. Samlet er de finansielle poster forbedret med knap DKK 0,6 millioner. Årsagen til reduktionen i udgifter er at vi har indfriet en del af vores realkredit gæld: DKK 4,2 millioner i januar og yderligere DKK 5 millioner i november 2016. Årsagen til stigende indtægter er dels at vi har omlagt vores portefølje af obligationer for at undgå kurstab. De nye obligationer har haft en gunstig udvikling med en samlet kursgevinst på godt DKK 0,1 million. Desuden har vi været heldige i forbindelse med vores indfrielse, hvor vi har opnået en kursgevinst i forbindelse med de obligationer, der er anskaffet som finansiering af adraget på lånene. Samlet har det givet en kursgevinst på knap DKK 0,1 million.

Vores likviditetsgrad er trods den delvise indfrielse af vores gæld større end nødvendig. I den sammenhæng skal nævnes, at likviditeten svinger ganske meget i årets løb. Vi har desuden planer om en modernisering af vores naturfagsafdeling i 2017 og en bygningsudvidelse i 2018-19, som vi påtænker at egenfinansiere.

Fremtiden ser ikke lige så lys ud.

Som følge af finansloven for 2017 og finanslovens prognose for reduktion i tilskud for 2018-2020 har vi igangsat en analyse af besparelsesbehov for de kommende år. Udgangspunktet er, at vi i årene 2017-20 stiler mod en nulløsning – altså et overskud på tilnærmelsesvis 0 kr. Dette har bestyrelsen godkendt og samtidig muliggjort, at driftsomkostninger ved større investeringer kan finansieres via nedbringelse af egenkapitalen. Jf. referat af bestyrelsesmødet 8/12 15.

Den mere stramme økonomi skærper behovet for økonomistyring. I den sammenhæng har bestyrelsen besluttet, at vi kvartalsvis afrapporterer til bestyrelsen udviklingen i forhold til budgettet og evt. konsekvenser af forskel på kvartalsbudget og faktiske udgifter.

God økonomi i sammenhæng med prisbevidst adfærd

Skolen har formuleret en indkøbspolitik, der fokuserer på prisbillighed, arbejdsmiljøhensyn, miljø og energi, æstetik og etiske hensyn. Specielt om prisbillighed kan nævnes, at vi som udgangspunkt bruger SKI rabatterne som målestok. Ofte opnås samme rabatter hos firmaer, som ikke har SKI aftale, ved blot at nævne SKI aftalen. Vi har eksempler på rabatter, der går ud over, hvad SKI aftalen muliggør. Inden for anlæg og bygningsvedligeholdelse indhenter vi altid priser fra forskellige leverandører.

Årets økonomiske resultat

Energi- og ressourcebesparende tiltag i 2016

Renovering af varmecentral

Skolens varmforsyning blev i sommeren 2015 ændret fra det oprindelige gasfyr til langt mere energieffektive varmepumper (luft-vand), idet de nye Viessmann varmepumper er tre gange så effektive som det tidligere gasfyr. Som backup til meget kolde dage er installeret et moderne, effektivt gasfyr (400kW). Efter halvandet års drift er besparelsen tydelig.

Før energieffektiviseringsarbejdet startede blev der brugt 90.190 m³ gas i 2008. I 2016 var tallet 28.008 m³ – en reduktion på 63 % og dermed en årlig besparelse på gasudgiften på 393.612 kr.

Flere solceller

I sommeren 2016 blev solcelleanlægget udvidet fra 15 kW til en samlet kapacitet på 50 kW, hvorved skolens standby forbrug er dækket af solcellestrøm. Vi har i den forbindelse fået tilladelse til nettoafregning for el produktionsanlæg.

Vindmøllestrøm og biobrændsel

EG køber RECS certificeret vindmøllestrøm og fra 2016 også biobrændsel og er dermed teoretisk set helt fri af fossile brændsler.

Mere LED lys

I sommeren 2016 er der sat LED lys op overalt i K-huset og under balkon på Torvet samt ved hovedindgangen.

Flere regnvandstoiletter

Toiletter i K-området blev renoveret i sommeren 2016 og koblet til regnvandsanlægget.

Kantinemad

For at gøre kantinemaden på EG mere bæredygtig er elever fra CO₂-udvalget i dialog med kantinebestyrer, ligesom eleverne også har deltaget i kantinetjekket i forbindelse med forskningsprojektet 'en go' b'gym', som EG deltager i sammen med en række andre gymnasier. Der er lavet nogle forsøg med mere vegetarisk mad på baggrund af CO₂-elevernes forslag.

Inspiration til det videre arbejde kan måske hentes i Fredensborg Kommune, hvor eksempelvis institutionskøkkenerne knyttet til Børnehusene Humlebæk køres efter guldmærket med 90-100 % økologisk mad.

Undervisningsforløb

Ligesom tidligere år har skolens energi- og ressourceforhold igen i år været omdrejningspunktet i adskillige undervisningsforløb. Nogle af undervisningsforløbene danner basis for CO₂-udvalgets videre arbejde. Ved den nylige planlægning af næste års NV-forløb under den nye reform er der udformet et bæredygtighedsforløb om 'Vand og liv' for alle 1g elever, hvorved EG får mulighed for at blive Grønt Flag Skole.

Årets økonomiske resultat

PR arbejde

Vinder af Energi- og Miljøprisen 2016

CO2-udvalget vandt EnergiForum Danmarks Energi- og Miljøpris 2016 ved EnergiForum 2016 i Nyborg. Prisen uddeles hvert år og er tidligere givet til eksempelvis Connie Hedegaard og Coloplast.

Klimadelegationer

Besøg i foråret af 38 kommunalpolitikere og klimafolk fra forskellige EU-lande. De besøgende fik en præsentation af CO2-udvalgets arbejde.

En Taiwan-skole, der også arbejder med bæredygtighed, besøgte EG i maj og fik ligeledes en præsentation og rundvisning.

Endvidere har Krogerup Højskoles Crossing Borders bæredygtighedsgruppe besøgt EG og CO2-udvalget sammen med nogle finske gymnasieelever.

En franske udvekslingsskole har ligeledes fået en præsentation for nylig, ligesom den Internationale Højskole kommer på besøg i uge 6.

Globale Gymnasier og FNs verdensmål

CO2-udvalget blev inviteret til at holde oplæg på en ungdomskonference om bæredygtighed på Københavns Åbne Gymnasium i september.

Klimaprofil

I forbindelse med udviklingen af EGs nye hjemmeside er det CO2-udvalgets udtrykte ønske, at skolens klimaprofil kommer til at ligge yderst på hjemmesiden (ligesom tidligere), da vi mener at klimaarbejdet er god PR for skolen, og at EG på dette punkt adskiller sig markant fra andre gymnasier.

Produktivitet

Produktiviteten (eller mere korrekt arbejdsproduktiviteten) er et mål for produktionen i forhold til anvendt personaleresource. Vi måler her produktionen ved antallet af elever, der undervises, og personaleressourcen måles i årsværk.

Som det fremgår nedenfor af nøgletallene, har vi i 2015 anvendt 10,5 årsværk pr. 100 elever. Det ligger på niveau med tidligere år.

På grundlag af PwCs benchmark analyse for 2012-2015 har vi udregnet antallet af årselever pr. 100 årsværk for hele landet. Det fremgår af sammenligningen, at Espergærde Gymnasium i højere grad end gymnasierne generelt har formået at øge produktiviteten specielt i perioden efter 2012. Produktiviteten målt på denne måde er noget større end landsgennemsnittet.

Produktiviteten skal ses i sammenhæng med vores målsætning om en velfungerende administration og høj kvalitet i undervisningen. Sagt på en anden måde bør et mere nuanceret mål for produktionens størrelse inddrage mere end elevtallet. Vores indsats for at forbedre det faglige niveau og øge trivslen blandt lærere og elever har krævet ekstra ressourcer bl.a., i form af lærertimer. Desuden kan nævnes, at udviklingen i bygningsdrift hænger sammen med, at vi fra 1/5 2014 har haft rengøring i eget regi.

Årets økonomiske resultat

Årsværk pr. 100 årselever	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010
Institutionen i alt	10,5	10,5	10,2	10,7	11,0	10,9	11,3
Undervisningens gennemførelse	8,8	8,8	8,6	9,4	9,6	9,6	10,0
Udvikling og markedsføring	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ledelse og administration	0,9	0,9	1,0	0,8	0,9	0,9	0,7
Bygningsdrift	0,8	0,7	0,6	0,5	0,5	0,3	0,5
Hele landet		11,9	11,9	11,8	11,3	11,6	11,8

Begivenheder efter årsregnskabs afslutning

Efter årsregnskabs afslutning har der ikke været begivenheder, der har haft indflydelse på resultatet for 2016 og den finansielle stilling pr. 31. december 2016.

Usikkerhed om fortsat drift (going concern)

Der er ikke usikkerhed om fortsat drift, idet gymnasiets kapitalberedskab er fuldt tilstrækkeligt til at videreføre driften. Der henvises til pengestrømsopgørelsen.

Usikkerhed ved indregning og måling

Der er ikke forekommet væsentlig usikkerhed vedrørende indregning og måling i årsregnskabet.

Usædvanlige forhold

Årsregnskabet er ikke påvirket af væsentlige usædvanlige forhold.

Forventninger til det kommende år

I det kommende år er resultatet nedjusteret som følge af den markante reduktion i tilskuddet. Der er budgetteret med et overskud på TDKK 400.

Likviditetsberedskabet er solidt. Ud over en likvid beholdning på DKK 13 millioner har vi obligationer på knap DKK 15 millioner.

Aktiviteten i det kommende år udvides lidt idet vi går i gang med en modernisering af vores naturfagsafdeling.

Målrapportering

Gennemførselsprocenter

Uddannelse	2012	2013	2014	2015
HF	87%	79%	85%	77%
Stx	93%	91%	90%	91%
I alt	95%	92%	92%	92%

Årselever opgjort på finansår

	2012	2013	2014	2015	2016
STX	951	990	1012	1034	1039
HF	71	53	52	56	54

Anvendt regnskabspraksis

Regnskabsgrundlag

Årsrapporten for er udarbejdet i overensstemmelse med de regnskabsregler og principper, som fremgår af Finansministeriets bekendtgørelse nr. 70 af 27. januar 2011 om regnskab (regnskabsbekendtgørelsen) og de nærmere retningslinjer i Finansministeriets Økonomisk Administrative Vejledning (www.oav.dk). Årsrapporten er aflagt i danske kroner.

Generelt om indregning og måling

Regnskabet er udarbejdet med udgangspunkt i det historiske kostprisprincip. Aktiver indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilflyde institutionen, og aktivets værdi kan måles pålideligt. Forpligtelser indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil fragå institutionen, og forpligtelsens værdi kan måles pålideligt.

Ved første indregning måles aktiver og forpligtelser til kostpris. Efterfølgende måles aktiver og forpligtelser som beskrevet for hver enkelt regnskabspost i det efterfølgende.

Visse finansielle aktiver og forpligtelser måles til amortiseret kostpris, hvorved der indregnes en konstant effektiv rente over løbetiden. Amortiseret kostpris opgøres som oprindelig kostpris med fradrag af afdrag og tillæg/fradrag af den akkumulerede afskrivning af forskellen mellem kostprisen og det nominelle beløb, der forfalder ved udløb. Herved fordeles kurstab og -gevinst over løbetiden.

Ved indregning og måling tages hensyn til forudsigelige tab og risici, der fremkommer, inden årsrapporten aflægges, og som be- eller afkræfter forhold, der eksisterer på balancedagen.

Tilskud indregnes i takt med aktiviteten. Bygningstaxameter og fællesudgiftstilskud indregnes dog forskudt, da disse tilskud beregnes ud fra tidligere års aktivitetsniveau. Dermed indtægtsføres statstilskud for det finansår, som er angivet af Undervisningsministeriet.

Øvrige indtægter indregnes i resultatopgørelsen i takt med, at de indtjenes. Afgørelsen af, om indtægter anses som indtjent, baseres på følgende kriterier:

- Der foreligger en forpligtende salgsaftale
- Salgsprisen er fastlagt
- Levering har fundet sted inden regnskabsårets udløb
- Indbetalingen er modtaget, eller kan med rimelig sikkerhed forventes modtaget

Indtægter indregnes herudfra i resultatopgørelsen i takt med, at de indtjenes, herunder indregnes værdireguleringer af finansielle aktiver og forpligtelser, der måles til dagsværdi eller amortiseret kostpris. Endvidere indregnes i resultatopgørelsen alle omkostninger, der er afholdt for at opnå årets indtjening, herunder afskrivninger, nedskrivninger og hensatte forpligtelser samt tilbageførsler som følge af ændrede regnskabsmæssige skøn af beløb, der tidligere har været indregnet i resultatopgørelsen.

Anvendt regnskabspraksis

Leasing

Leasingkontrakter vedrørende materielle anlægsaktiver, hvor institutionen har alle væsentlige risici og fordele forbundet med ejendomsretten (finansiel leasing), indregnes i balancen. Alle øvrige leasingkontrakter betragtes som operationel leasing. Ydelser i forbindelse med operationel leasing indregnes i resultatopgørelsen over leasingperioden.

Resultatopgørelsen

Omsætning

Omsætning indregnes i resultatopgørelsen, såfremt de generelle kriterier er opfyldt, herunder at levering og risikoovergang har fundet sted inden regnskabsårets udgang, beløbet kan opgøres pålideligt og forventes modtaget.

Omkostninger

Omkostninger omfatter de omkostninger, der medgået til at opnå årets omsætning, herunder løn og gager, øvrige driftsomkostninger samt afskrivninger m.v. på anlægsaktiver. Omkostningerne er opdelt på områderne:

- Undervisningens gennemførelse
- Markedsføring
- Ledelse og administration
- Bygningsdrift
- Aktiviteter med særlige tilskud

Finansielle poster

Finansielle indtægter og omkostninger omfatter renter, realiserede og urealiserede valutakursreguleringer, kursregulering på værdipapirer samt amortisering af realkreditlån og andre langfristede gældsforpligtelser, der måles til amortiseret kostpris.

Ekstraordinære indtægter og omkostninger

Ekstraordinære indtægter og omkostninger indeholder indtægter og omkostninger, som hidrører fra begivenheder eller transaktioner, der klart afviger fra den ordinære drift og som ikke forventes at være af tilbagevendende karakter.

Balancen

Materielle anlægsaktiver

Materielle anlægsaktiver måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger. Kostpris omfatter anskaffelsesprisen samt omkostninger direkte tilknyttet anskaffelsen indtil det tidspunkt, hvor aktivet er klar til at blive taget i brug. Der indregnes ikke renter i kostprisen.

Afskrivningsgrundlaget, som opgøres som kostpris reduceret med eventuel restværdi og grundværdi, fordeles lineært over aktivernes forventede brugstid, der udgør:

Anvendt regnskabspraksis

Materielle anlægsaktiver (fortsat)

Bygninger erhvervet før 1. januar 2011	40 år
Nybyggeri og bygningstilgang efter 1. januar 2011	50 år
Bygningsinstallationer	10-20 år
Særlige installationer	10-20 år
Udstyr og inventar	3-10 år

Aktiver med en anskaffelsessum på under DKK 50.000 eksklusiv moms omkostningsføres i anskaffelsesåret.

Tab ved salg af materielle anlægsaktiver indregnes i resultatopgørelsen under de enkelte omkostningsgrupper. Gevinst ved salg af anlægsaktiver indregnes i resultatopgørelsen under andre indtægter.

Nedskrivning af anlægsaktiver

Den regnskabsmæssige værdi af anlægsaktiver gennemgås årligt for at afgøre, om der er indikation af værdiforringelse udover det, som udtrykkes ved normal afskrivning. Hvis dette er tilfældet, foretages nedskrivning til den lavere genindvindingsværdi. Genindvindingsværdien for aktivet opgøres som den højeste værdi af nettosalgsprisen og kapitalværdien. Såfremt det ikke er muligt at fastsætte genindvindingsværdien for det enkelte aktiv, vurderes nedskrivningsbehovet for den mindste gruppe af aktiver, hvor det er muligt at opgøre genindvindingsværdien.

Tilgodehavender

Tilgodehavender måles i balancen til amortiseret kostpris eller en lavere nettorealiseringsværdi, hvilket svarer til pålydende værdi med fradrag af nedskrivning til imødegåelse af tab. Nedskrivninger til tab opgøres på grundlag af en individuel vurdering af de enkelte tilgodehavender baseret på institutionens erfaringer fra tidligere år.

Værdipapirer

Værdipapirer, indregnet under omsætningsaktiver, omfatter børsnoterede obligationer, der måles til dagsværdi (børskurs) på balancedagen.

Finansielle gældsforpligtelser

Fastforrentede lån, som realkreditlån og lån hos kreditinstitutter, indregnes ved lånoptagelsen med det modtagne provenu med fradrag af afholdte transaktionsomkostninger. I efterfølgende perioder måles lånene til amortiseret kostpris svarende til den kapitaliserede værdi ved anvendelse af den effektive rente, således at forskellen mellem provenuet og den nominelle værdi (kurstab) indregnes i resultatopgørelsen over låneperioden.

Øvrige gældsforpligtelser måles til amortiseret kostpris, hvilket for korte og uforrentede gældsforpligtelser samt for variabelt forrentede gældsforpligtelser normalt svarer til den nominelle værdi.

Anvendt regnskabspraksis

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter opført som aktiver omfatter afholdte omkostninger vedrørende efterfølgende regnskabsår som eksempelvis forudbetalt løn, energi, abonnementer mv.

Periodeafgrænsningsposter opført som forpligtelser udgøres af modtagne betalinger vedrørende indtægter i de efterfølgende år og består primært af forudbetalt statstilskud.

Pengestrømsopgørelse

Pengestrømsopgørelsen viser institutionens pengestrømme for året opdelt på drifts-, investerings- og finansieringsaktivitet, årets forskydning i likvider samt institutionens likvider ved årets begyndelse og slutning.

Pengestrøm fra driftsaktivitet

Pengestrømme fra driftsaktiviteten opgøres som resultatet reguleret for ikke kontante resultatposter som af- og nedskrivninger, hensættelser samt ændring i driftskapitalen, renteindbetalinger og -udbetalinger samt betalt vedrørende ekstraordinære poster. Driftskapitalen omfatter omsætningsaktiver minus kortfristede gældsforpligtelser eksklusive de poster, der indgår i likvider.

Pengestrøm fra investeringsaktivitet

Pengestrømme fra investeringsaktiviteten omfatter pengestrømme fra køb og salg af anlægsaktiver.

Pengestrøm fra finansieringsaktivitet

Pengestrømme fra finansieringsaktiviteten omfatter pengestrømme fra optagelse og tilbagebetaling af langfristede gældsforpligtelser.

Likvider

Likvider omfatter likvide beholdninger samt værdipapirer under omsætningsaktiver.

Anvendt regnskabspraksis

Definitioner og opgørelsesmetoder, nøgletal

Overskudsgrad	=	$\frac{\text{Resultat før ekstraordinære poster} \times 100}{\text{Omsætning i alt}}$
Likviditetsgrad	=	$\frac{\text{Omsætningsaktiver} \times 100}{\text{Kortfristede gældsforpligtelser}}$
Soliditetsgrad	=	$\frac{\text{Egenkapital ultimo} \times 100}{\text{Samledeaktiver}}$
Finansieringsgrad	=	$\frac{\text{Langfristede gældsforpligtelser} \times 100}{\text{Materielle anlægsaktiver}}$
Årselever	=	Gennemsnitligt antal årselever. En årselev modtager 40 ugers fuldtidsundervisning.
Årsværk	=	Gennemsnitligt antal heltidsansatte medarbejdere inkl. deltidsansatte omregnet til heltidsansatte. Årsværksnormen er 1.924 timer.

Resultatopgørelse 1. januar - 31. december

	Note	2016	2015
Statstilskud	1	88.213.749	89.690.617
Deltagerbetaling og andre indtægter	2	1.342.141	1.306.582
Omsætning		89.555.890	90.997.199
Undervisningens gennemførelse	3	-65.195.485	-65.737.748
Markedsføring	4	-556.828	-664.762
Ledelse og administration	5	-7.810.841	-7.975.640
Bygningsdrift	6	-10.290.914	-12.662.059
Aktiviteter med særlige tilskud	7	-144.582	-73.720
Driftsomkostninger		-83.998.650	-87.113.929
Resultat før finansielle poster		5.557.240	3.883.270
Finansielle indtægter	8	432.833	160.766
Finansielle omkostninger	9	-1.017.448	-1.300.851
Resultat før ekstraordinære poster		4.972.625	2.743.185
Ekstraordinære indtægter		68.525	676.819
Ekstraordinære omkostninger	10	-12.500	-50.630
Årets resultat		5.028.650	3.369.374

Balance 31. december

Aktiver

	Note	2016	2015
Grunde og bygninger	10	57.535.530	58.161.092
Udstyr og inventar	10	5.715.911	6.597.228
Materielle anlægsaktiver		63.251.441	64.758.320
Anlægsaktiver		63.251.441	64.758.320
Tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser		485.540	672.217
Andre tilgodehavender		203.059	320.383
Periodeafgrænsningsposter		72.736	0
Tilgodehavender		761.335	992.600
Værdipapirer		14.681.275	15.656.378
Likvide beholdninger		13.252.842	13.039.468
Omsætningsaktiver		28.695.452	29.688.446
Aktiver		91.946.893	94.446.766

Passiver

Egenkapital 1. januar 2007		-5.822.533	-5.822.533
Overført resultat		39.606.500	34.577.850
Egenkapital	11	33.783.967	28.755.317
Realkreditgæld	12	30.697.184	40.690.061
Langfristede gældsforpligtelser		30.697.184	40.690.061
Kortfristet del af langfristede gældsforpligtelser		1.007.470	1.233.013
Skyldig løn		1.007.332	1.329.070
Feriepengeforpligtelse		8.999.598	8.848.786
Mellemregning med Undervisningsministeriet		3.134.691	407.491
Leverandører af varer og tjenesteydelser		1.085.674	833.628
Anden gæld		1.504.574	1.093.043
Periodeafgrænsningsposter		10.726.403	11.256.357
Kortfristede gældsforpligtelser		27.465.742	25.001.388
Gældsforpligtelser		58.162.926	65.691.449
Passiver		91.946.893	94.446.766
Pantsætninger og sikkerhedsstillelser	13		
Andre forpligtelser	14		

Pengestrømsopgørelse 1. januar - 31. december

	2016	2015
Årets resultat	5.028.650	3.369.374
Reguleringer af pengestrømsforhold:		
Afskrivninger	2.175.469	2.294.122
Ændring i tilgodehavender	231.265	140.729
Ændring i kortfristede gældsforpligtelser	2.689.897	-1.978.041
Pengestrømme fra driftsaktivitet	10.125.281	3.826.184
Køb af materielle anlægsaktiver	-668.590	-1.273.300
Pengestrømme fra investeringsaktivitet	-668.590	-1.273.300
Tilbagebetaling af gæld	-10.218.420	-1.167.899
Optagelse af lån	0	0
Pengestrømme fra finansieringsaktivitet	-10.218.420	-1.167.899
Ændring i likvider	-761.729	1.384.985
Likvider 1. januar	28.695.846	27.310.861
Likvider 31. december	27.934.117	28.695.846
Likvider specificeres således:		
Likvide beholdninger	13.252.842	13.039.468
Værdipapirer	14.681.275	15.656.378
I alt	27.934.117	28.695.846
Kapitalberedskab		
Likvide beholdninger	13.252.842	13.039.468
Værdipapirer	14.681.275	15.656.378
Uudnyttet trækingsret på prioritetslån	6.000.000	6.000.000
Øvrige trækingsrettigheder i pengeinstitutter	50.000	50.000
I alt	33.984.117	34.745.846

Noter

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
1 Statstilskud		
Undervisningstaxameter	60.090.318	62.349.981
Tillæg for A-niveau	1.121.480	1.054.080
Fællesudgiftstaxameter	7.743.816	7.928.879
Bygningstaxameter	9.593.912	9.711.583
Grundtilskud	3.940.000	3.000.000
Færdiggørelsestaxameter	4.758.890	4.890.910
Brobygning og introkurser	141.326	200.860
Pædagogikumtaxameter	1.161.960	1.357.160
Særlige tilskud	31.172	23.449
Dispositionsbegrænsning	-369.125	-826.285
I alt	<u>88.213.749</u>	<u>89.690.617</u>
2 Deltagerbetaling og andre indtægter		
Fortjeneste ved salg og udleje af driftsmidler	132.138	35.788
Tilskud fra fonde	313.360	338.978
Andre indtægter	896.643	931.816
I alt	<u>1.342.141</u>	<u>1.306.582</u>
3 Undervisningens gennemførelse		
Løn og lønafhængige omkostninger	58.889.232	58.876.063
Afskrivninger	151.448	249.324
Øvrige omkostninger	6.154.805	6.612.361
I alt	<u>65.195.485</u>	<u>65.737.748</u>
4 Markedsføring		
Løn og lønafhængige omkostninger	307.133	251.334
Afskrivninger	0	0
Øvrige omkostninger	249.695	413.428
I alt	<u>556.828</u>	<u>664.762</u>

Noter

	2016	2015
5 Ledelse og administration		
Løn og lønafhængige omkostninger	6.555.933	7.053.834
Afskrivninger	0	0
Øvrige omkostninger	1.254.908	921.806
I alt	7.810.841	7.975.640
6 Bygningsdrift		
Løn og lønafhængige omkostninger	2.682.851	2.711.854
Afskrivninger	2.024.021	2.044.798
Øvrige omkostninger til bygningsdrift	5.584.042	7.905.407
I alt	10.290.914	12.662.059
7 Aktiviteter med særlige tilskud		
Løn og lønafhængige omkostninger	144.582	12.446
Afskrivninger	0	0
Øvrige omkostninger vedrørende særlige tilskud	0	61.274
I alt	144.582	73.720
8 Finansielle indtægter		
Renteindtægter og andre finansielle indtægter	198.610	160.766
Kursgevinster på værdipapirer	234.223	0
I alt	432.833	160.766
9 Finansielle omkostninger		
Renteomkostninger og andre finansielle omkostninger	7.097	2.967
Prioritetsrenter	979.929	1.182.379
Kurstab på værdipapirer	30.422	115.505
I alt	1.017.448	1.300.851

Noter

10 Materielle anlægsaktiver

	Grunde og bygninger	Udstyr og inventar	I alt
Anskaffelsespris 1. januar	64.916.850	16.241.642	81.158.492
Tilgang i årets løb	316.000	352.590	668.590
Anskaffelsespris 31. december	65.232.850	16.594.232	81.827.082
Akkumulerede af- og nedskrivninger 1. januar	6.755.758	9.644.414	16.400.172
Årets af- og nedskrivninger	941.562	1.233.907	2.175.469
Tilbageførte af- og nedskrivninger	0	0	0
Akkumulerede af- og nedskrivninger 31. december	7.697.320	10.878.321	10.217.966
Bogført værdi 31. december	57.535.530	5.715.911	63.251.441
Den senest offentlige ejendomsværdi udgør			72.000.000

I grunde og bygninger indgår grundværdi DKK 19,1 mio. og scrapværdi på DKK 17,9 mio., som der ikke afskrives på.

11 Egenkapital

	Egenkapital 1. januar 2007	Overført resultat	I alt
Egenkapital 1. januar	-5.822.533	34.577.850	28.755.317
Årets resultat	-	5.028.650	5.028.650
Egenkapital 31. december	-5.822.533	39.606.500	33.783.967

12 Realkreditgæld

	2016	2015
LR Realkredit fastforrentet 2,5% obligationslån	24.301.644	34.224.088
LR Realkredit variabelt forrentet obligationslån F3	8.078.143	8.401.526
Amortiseringssaldo	-675.133	-702.540
	31.704.654	41.923.074
Afdrag, der forfalder inden 1 år	1.007.470	1.233.013
Afdrag, der forfalder mellem 1 og 5 år	4.280.573	5.209.616
Afdrag, der forfalder efter 5 år	26.416.611	35.480.445
	31.704.654	41.923.074

Noter

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
13 Pantsætninger og sikkerhedsstillelser		
Følgende aktiver er stillet til sikkerhed for prioritetslån:		
Grunde og bygninger med en samlet regnskabsmæssig værdi på:	<u>57.535.530</u>	<u>58.161.092</u>

14 Andre forpligtelser

Institutionen har indgået aftale om resultatløn med den daglige ledelse.

Institutionen har herudover ikke indgået andre væsentlige kontraktlige forpligtelser

Institutionen administrerer desuden 4 legater, som der udarbejdes særskilte regnskaber for.

Særlige specifikationer

	2016	2015
15 Personaleomkostninger		
Løn	58.741.382	59.101.056
Pensioner	9.495.160	9.399.403
Andre omkostninger til social sikring	343.189	405.072
	68.579.731	68.905.531
Gennemsnitligt antal beskæftigede medarbejdere inkl. ansatte på sociale vilkår	116,7	114,2
Andel i procent ansat på sociale vilkår	1,5	2,4
16 Honorar til revisor		
Honorar for lovpligtig revision af regnskabet	80.000	81.000
Honorar for revision af lovpligtige erklæringer	37.000	51.500
Honorar for andre ydelser end revision	24.599	70.599
	141.599	203.099
17 Opgørelse af institutionens indtægtsdækkende virksomhed - IDV		
Indtægter	495.977	260.810
Lønomkostninger	29.016	0
Andre direkte omkostninger	373.595	326.337
Andre indirekte omkostninger	0	0
	93.366	-65.527
Resultat	93.366	-65.527
Akkumuleret resultat	197.237	103.871

Budget og regnskab 2016

	Regnskab 2015	Budget 2016	Regnskab 2016	Regnskab 16 ÷ budget 16	Regnskab 16 ÷ regnskab 15
Indtægter					
Tilskud	89.691	87.844	88.214	370	-1.477
Øvrige indtægter	1.307	1.281	1.342	61	35
Indtægter i alt	90.997	89.125	89.556	431	-1.441
Undervisningens gennemførelse					
Løn	51.853	51.464	51.221	-243	-632
Pension	8.157	8.208	8.280	72	123
Regulering feriepenge+skyldig løn	239	100	-176	-276	-415
Refusion	-1.373	-400	-436	-36	937
Løn og lønafhængige omkostninger i alt	58.876	59.372	58.889	-483	13
Afskrivninger	249	297	151	-146	-98
Undervisningsmidler	2.369	2.500	2.305	-195	-64
Elevaktivitet -ekskursioner, studierejser, fester m.m.	1.427	1.552	1.589	37	162
Personale møder, kurser og eksamen og projekter	2.119	1.683	1.621	-62	-498
Indbetaling til AUB og flexjobordning m.m.	701	752	640	-112	-61
Øvrige udgifter i alt	6.612	6.487	6.154	-333	-458
Undervisningens gennemførelse i alt	65.738	66.156	65.194	-962	-544
Ledelse og administration inkl. markedsføring					
Løn inkl. bestyrelses honorar	6.412	6.240	6.034	-206	-378
Pension	871	852	825	-27	-46
heraf markedsføring				0	0
Regulering feriepenge	36	31	17	-14	-19
Refusion		0	0	0	0
Refusion	-15		-13	-13	2
Løn og lønafhængige omkostninger i alt	7.305	7.123	6.863	-260	-442
Indbetaling AUB	30	30	32	2	2
Øvrige udgifter i alt	1.335	1.067	1.505	438	170
heraf markedsføring				0	0
Ledelse og administration i alt	8.640	8.190	8.368	178	-272
Bygning+aktiviteter m. særlig tilskud					
Løn	2.640	2.847	2.745	-103	104
Pension	371	382	391	8	20
Regulering feriepenge	-28	0	7	7	35
Refusion	-259	-245	-314	-69	-55
Løn og lønafhængige omkostninger i alt	2.724	2.984	2.827	-157	103
Afskrivninger	2.045	2.001	2.024	23	-21
Indbetaling til AUB og flexjobordning m.m.	20	25	19	-6	-1
Inventar m.v.	731	900	1.191	291	460
Forsyning og renovation	1.068	760	859	99	-209
Indvendig og udvendig vedligeholdelse	5.096	3.600	2.491	-1.109	-2.605
Ejendomsdrift i øvrigt	302	260	244	-16	-58
Ejendomsskat	577	600	609	9	32
Rengøring	132	180	155	-25	23
Selvforsikring		220	17	-203	17
Øvrige udgifter i alt inkl. aktiviteter med særlige tilskud	7.966	6.545	5.584	-961	-2.382
Bygning i alt	12.736	11.530	10.435	-1.095	-2.300
Driftresultat	3.883	3.248	5.558	2.310	1.675

Budget og regnskab 2016

	Regnskab 2015	Budget 2016	Regnskab 2016	Regnskab 16 ÷ budget 16	Regnskab 16 ÷ regnskab 15
Finansielle poster opgjort som nettoindtægter					
Renteindtægter m.v.	161	180	199	19	38
Kursregulering			234	234	234
Realkredit renter og bidrag	-1.182	-1.055	-980	75	202
Øvrige finansielle omkostninger	-3	-3	-7	-4	-4
Kursregulering	-116	-30	-30	0	86
Finansielleposter i alt	-1.140	-908	-585	323	555
Resultat					
Resultat før ekstraordinære poster	2.743	2.340	4.974	2.633	2.231
Ekstraordinære udgifter	677	69	69	0	-608
Ekstraordinære udgifter	-51	-13	-13	1	39
Overskud efter ekstraordinære poster	3.369	2.396	5.030	2.634	1.661

Kommentar til årsrapport og budget og regnskab

Årsrapporten bilag 1

Årets faglige resultater s.8-9

Her er en gennemgang årets indsatsområder, udviklingsudvalg og udviklingsprojekter.

Årets økonomiske resultat s.10-14, 21, 24-25.

Hoved og nøgletal s.10:

Resultatopførelsen viser et fald i omsætningen på 1,4 millioner som følge af reduktion i tilskud. Omkostningerne er faldet til niveauet i 2014. Dette til trods for stigende elevtal og løn og prisudviklingen i perioden. Reduktionen i omkostninger på godt 3 millioner er større end reduktionen i tilskud som følge heraf er årets resultat vokset med 1,6 millioner og dermed på niveau med overskuddene i perioden 2012-14.

En nærmere analyse af udviklingen i omkostningerne ses i tilknytning til gennemgangen af budget og regnskab nedenfor.

Regnskabsmæssige nøgletal

Det gode resultat afspejles i overskudsgraden, som angiver forholdet mellem overskuddet før ekstraordinære poster og den samlede omsætning.

Likviditetsgraden er vigtig bl.a. for vores evne til egenfinansiering af fremtidige investeringer. Likviditetsgraden opgøres ved at sætte Omsætningsaktiverne i forhold til de kortfristede gældsforpligtigelser. Omsætningsaktiverne består i hovedsagen af vores værdipapirer og vores likvide beholdninger. Likviditetsgraden er reduceret noget i forhold til 2015 som følge af, at vi har reduceret vores gæld. Sammenlignet med andre gymnasier ligger vi højt. I 2015 var gennemsnittet blandt de 43 største institutioner 81,3.

Soliditeten er et mål for økonomiens robusthed. En høj soliditet angiver, at aktiverne i begrænset omfang er baseret på lån.

Soliditeten måles ved at sætte egenkapitalen i forhold til de samlede aktiver. Vores soliditet er steget år for år og er nu oppe på næsten 37. Gymnasierne i hele landet havde i gennemsnit en soliditet på 21 i 2015. Vi har tidligere været inde på muligheden for at reducere egenkapitalen og dermed soliditeten i tilknytning til større investeringer.

Finansieringsgraden angiver specifikt finansieringen af vores anlægsaktiver (grund, bygning, inventar, udstyr etc.). En finansieringsgrad på 48,5 angiver, at 48,5% af anlægsaktiverne er finansieret ved langfristede gældsforpligtigelser. Det fremgår, at finansieringsgraden er faldet kraftigt i 2016 i tilknytning til reduktion i vores realkreditforeningsgæld. Gennemsnittet i 2015 for hele landet var 67,3.

Produktivitet s.13-14.

Som det fremgår af tabellen s. 14 har vi stabiliseret arbejdsproduktiviteten målt ved årsværk pr. 100 elever på 10,5. Det vil blive reduceret noget i de kommende år som følge af de besparelser, der er nødvendiggjort. På landsplan er det sammenlignelige resultat 11,9.

Balancen s.22

Anlægsaktiverne er reduceret noget. Forklaringen på det er, at de større ting, vi har gennemført: Nyindretning af klasseværelserne og toiletter i K-afdelingen er klaret over driften. Der er følgelig i meget begrænset omfang tale om nye afskrivninger.

Værdipapirporteføljen er ændret og i sammenhæng hermed reduceret lidt.

De betydelige ændringer finder vi på passivside. Egenkapitalen er øget med 5 millioner som følge af overskuddet, men overskuddet har også muliggjort en ekstra indfrielse af vores kreditforeningsgæld, således, at vi samlet har reduceret kreditforeningsgælden med 10 millioner. Det giver besparelser i størrelsesordenen 300.000 pr. år mange år frem i tiden.

Blandt de kortfristede gældsforpligtigelser skiller mellemregningen med Undervisningsministeriet sig ud. Det skyldes en ren teknikalitet, nemlig ændring i hvornår ministeriet trækker aconto tilskud for 2016.

Pengestrømsopgørelse s. 23

Pengestrømsopgørelsen angiver ændringer i likviditeten.

Årets resultat øger likviditeten – overskuddet er reduceret med afskrivningerne, men afskrivningerne er jo ikke noget, der betales løbende, så de skal lægges til, det samme gælder øget kortfristet gæld og optagelse af nye lån. Modsat virker investeringer og tilbagebetaling af gæld. Samlet er vores likviditet reduceret marginalt. Vores samlede likviditet er på ca. 28 millioner.

Målrapportering s.15

Gennemførselsprocenten måler hvordan det er gået elever, der er startet uddannelsen for STX vedkommende de elever, der er startet inden d. 1/10 2013, hvor stor en andel af dem gennemfører frem til og med skoleåret 2015/16. For EGs vedkommende drejer det sig om 77% af HF'erne og 91% af STX elever. De tilsvarende tal på landsplan er 69% og 84%.

Budget og regnskab bilag ...

Som drøftet ved tidligere bestyrelsesmøder er der en vis difference mellem budget 2016 og regnskab 2016.

Nederst i bilaget ses overskuddet efter ekstraordinære poster. Overskuddet er steget i forhold til 2015 med knap 1,7 millioner og ligger knap 1,9 millioner over budgettet.

Forklaringerne på differencen er følgende:

1. Indtægterne blev større end forventet – primært pga. mindre nettoelevfrafald. I alt ca. 400.000
2. Lønomskostningerne ligger ca. 900.000 under det budgetterede.
  - a. På undervisningsområdet skyldes det mindre udbetalt merarbejde og honorarer til censorer ved skriftlig eksamen.
  - b. Regulering af feriepenge + skyldig løn ligger en del under det budgetterede.
  - c. Ledelse og administration – her er en omlægning fra løn til øvrige omkostninger som følge af vores samarbejde med det administrative fællesskab i Roskilde.
3. Bygning
De samlede omkostninger her er reduceret med 1,5 millioner – primært ved at vedligeholdelsesudgifterne ligger en del under den ramme, der blev udmeldt. 1,1 million.
4. De finansielle poster
Nettoudgifterne her ligger godt 300.000 under det budgetterede. Primært som følge af, at vi har været heldige i forbindelse med finansieringen, de to gange, vi har reduceret vores kreditforeningsgæld. Her har vi opnået en kursgevinst på godt 200.000.

Resultatet i 2016 sammenlignet med 2015

Indtægterne er som nævnt reduceret med godt 1,4 millioner.

Omkostningerne til undervisningens gennemførelse er reduceret med ½ million som følge af, at vi i 2015 havde specielt store omkostninger til en personalerejse til Lissabon.

Ledelse og administration – her hænger reduktionen i lønomskostninger sammen med, at en af vores sekretærer fik andet job og med, at undertegnede gik ned i tid.

Omkostningerne til bygning blev reduceret kraftigt med 2,3 millioner i sammenhæng med at vi i 2015 havde usædvanligt store udgifter til vedligeholdelse.

Finansielle poster – her er tale om en kraftig besparelse på godt ½ million. Dels som følge af kursregulering dels som følge af reduktion i renter og bidrag i sammenhæng med reduktionen i gæld.

Bestyrelsestjeklisten

	Ingen bemærkninger*	Bemærkninger*	Kommentar til bemærkninger**
Bestyrelsen afgiver en ledelsespåtegning på årsrapporten, jf. lov om statens regnskabsregler § 39, stk. 4, hvor det tilkendes gives at			
1) Bestyrelsen har vurderet, at årsrapporten ikke indeholder væsentlige fejlinformationer eller udeladelser, herunder at måloppstilling og målrapporteringen i årsrapporten er fyldestgørende			
2) Bestyrelsen har vurderet, at institutionens dispositioner, som er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt indgåede aftaler, sædvanlig praksis, herunder			
- at der ikke er dispositioner uden for institutionens formål			
- at der foreligger opdaterede vedtægter i overensstemmelse med vedtægtsbekendtgørelsen			
- at der foreligger en opdateret Regnskabsinstruks i overensstemmelse med vejledning om Regnskabsinstruks			
- at hjemmesiden er i overensstemmelse med vejledningen om hjemmesider			
- at udmøntning af resultatløn og engangsvederlag for merarbejde og særlig indsats er sket i overensstemmelse med de gældende retningslinjer			
3) Bestyrelsen har vurderet, at der er etableret forretningsgange, der sikrer en økonomisk hensigtsmæssig forvaltning af de midler og ved driften af de institutioner, der er omfattet af årsrapporten, herunder			
- at den generelle it-sikkerhed på det administrative område er tilstrækkelig. Dvs. de it-miljøer, som understøtter de studieadministrative, løn- og økonomisystemerne			
- at kravene i vejledninger og regler for de studieadministrative, løn og økonomisystemerne efterleves			
- at forretningsgange og interne kontroller på alle ikke uvæsentlige områder er tilstrækkelige og/eller der er indført kompenserende kontroller			
- at forretningsgange og interne kontroller på tilskudsområdet er tilstrækkelige			
- at institutionen har en tilstrækkelig økonomistyring			
- at det godkendte budget for det kommende regnskabsår er forsvarligt, herunder bygger på realistiske forudsætninger, og at budgettet afspejler at likviditeten er tilstrækkelig til at dække den fortsatte drift (going concern) i det kommende regnskabsår			
- at institutionen har taget skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen af institutionens midler, herunder er sparsommelig, produktiv og effektiv			
Bestyrelsen har derudover vurderet, at det i den givne situation er forsvarligt at aflægge årsrapporten ud fra en forudsætning om fortsat drift (going concern)			

* der skal være ét kryds pr linje: enten bemærkninger eller ingen bemærkninger

** hvis der er bemærkninger, skal der gives en kommentar til forholdet

Espergærde Gymnasium & HF
Att: Vicerektor Henrik Arbo-Bähr
Gymnasievej 2
3060 Espergærde

4. marts 2017

Bestyrelsens tjekliste til årsafslutningen 2016

Jeg er blevet anmodet om en kort redegørelse for min vurdering af, hvorledes bestyrelsen bør forholde sig til Undervisningsministeriets nye rapporteringskrav for gymnasiet "Bestyrelsens tjekliste", herunder om tjeklisten ændrer i bestyrelsens generelle ansvar for ledelsen af gymnasiet.

De mere formelle krav til bestyrelsen fremgår af lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse mv. samt lov om statens regnskabsvæsen mv. og bekendtgørelse om statens regnskabsvæsen mv. med de undtagelser, som er gældende for institutioner under Undervisningsministeriet:

1. Det ledelsens ansvar at udarbejde gymnasiets årsrapport i overensstemmelse med lovgivningens og vedtægternes bestemmelser herom, herunder valg og anvendelsen af en hensigtsmæssig regnskabspraksis og udøvelsen af regnskabsmæssige skøn, der under de givne omstændigheder kan anses for rimelige. Endvidere er det ledelsens ansvar, at ledelsesberetningen og målrapporteringen indeholder en retvisende redegørelse for de forhold, som de omhandler.
2. Når årsrapporten er udarbejdet, skal ledelsen ved underskrift i tilknytning til en ledelsespåtegning erklære, dels hvorvidt årsrapporten er aflagt i overensstemmelse med lovgivningen og eventuelle standarder, vedtægter eller aftaler, dels hvorvidt årsregnskabet er rigtig, dvs.:
  - a. At årsrapporten ikke indeholder væsentlige fejlinformationer eller udeladelser, herunder at målopstillingen og målrapporteringen i årsrapporten er fyldestgørende.
  - b. At de dispositioner, som er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis.
  - c. At der er etableret forretningsgange, der sikrer en økonomisk hensigtsmæssig forvaltning af de midler og ved driften, der er omfattet af årsrapporten.
3. Ledelsen er ansvarlig for tilrettelæggelsen af en forsvarlig organisation, bogføring og formueforvaltning, herunder implementering og opretholdelsen af interne kontroller, der er relevante for at kunne udarbejde og aflægge en årsrapport uden væsentlige fejl, uanset om sådanne fejl måtte skyldes besvigelser eller utilsigtede fejl. Det er endvidere bestyrelsens ansvar løbende at tage stilling til, om gymnasiets kapitalberedskab er forsvarligt i forhold til gymnasiets drift.
4. Bestyrelsen er over for undervisningsministeren ansvarlig for gymnasiets drift, herunder for forvaltningen af de statslige tilskud, og bestyrelsen skal forvalte gymnasiets midler, så de bliver til størst mulig gavn for gymnasiets formål.

Undervisningsministeriets nye rapporteringskrav for gymnasiet "Bestyrelsens tjekliste" ændrer efter min opfattelse **ikke** i bestyrelsens generelle ansvar for ledelsen af gymnasiet og de ovenfor anførte principper. Det er ligeledes min opfattelse, at bestyrelsen generelt har uddelegeret detailansvaret for overholdelse af de krav, som fremgår af den nye tjekliste til rektor og gymnasiets daglige ledelse, hvorfor man som bestyrelsesmedlem har ansvaret for at overvåge om den daglige ledelse lever op til dette

ansvar, herunder stille spørgsmål til rektor på bestyrelsesmøderne, hvis man bliver bekendt med forhold, som indikerer, at rektor ikke lever op til det uddelegerede ansvar.

Eksempelvis er det ikke meningen, at det enkelte bestyrelsesmedlem skal kende detailreglerne (bekendtgørelser mv.) omkring krav til uddannelsesinstitutioners hjemmesider, men hvis man bliver bekendt med lovovertrædelser fra eksempelvis revisors rapportering i revisionsprotokollen, så har man pligt til aktivt at reagere på sagen. Tilsvarende på andre områder hvor man på den ene eller anden måde bliver bekendt med forhold om, at der ikke er etableret forretningsgange og interne kontroller, der understøtter, at de dispositioner der er omfattet af årsregnskabet, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis.

Hvis I har spørgsmål hertil eller ønsker noget uddybet yderligere, er I naturligvis velkommen til at kontakte mig.

Med venlig hilsen

Carsten Nielsen
statsautoriseret revisor

T: 2661 4668, e-mail: cni@pwc.dk

Espergærde Gymnasium og HF

Institutionsnummer 217 017

Revisionsprotokollat til årsrapporten for 2016

Espergærde Gymnasium og HF

Revisionsprotokollat til årsrapporten for 2016

Indhold

	<u>Afsnitsnr.</u>
Indledning	1 - 3
Konklusion på den udførte revision	4 - 6
Særlige forhold, overordnede kommentarer og risikofaktorer	7 - 15
Kommentarer til årsregnskabet	
- Resultatopgørelsen	16 – 20
- Balancen - aktiver	21 - 23
- Balancen - passiver	24 - 26
- Pengestrømsopgørelsen	27- 30
- Regnskabsmæssige nøgletal	31- 35
Redegørelse for den udførte revision med kommentarer	
- Finansiell revision	36 - 88
- Juridisk-kritisk revision	89 – 93
- Forvaltningsrevision	94- 120
Øvrige kommentarer til den udførte revision	121 - 125
Andre ydelser	126
Afslutning	127

Indledning

1 Vi har afsluttet revisionen af årsregnskabet for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2016. Årsrapporten udviser følgende hovedtal for Espergærde Gymnasium og HF i det følgende benævnt institutionen:

	2016	2015	2014	2013
	TDKK	TDKK	TDKK	TDKK
Årets resultat	5.029	3.369	4.616	5.577
Samlede aktiver	91.947	94.447	94.223	92.863
Egenkapital	33.784	28.755	25.386	20.770
Pengestrømme fra driftsaktivitet	10.125	3.826	9.118	9.834
Årselever	1.096	1.028	1.024	991
Årsværk	117	114	110	111

2 Vores revision er udført i overensstemmelse med gældende revisionsbekendtgørelse om revision og tilskudskontrol for institutioner for almengymnasiale uddannelser mv., herunder i overensstemmelse med god offentlig revisionskik og internationale revisionsstandarder. Vi henvi-

ser desuden til vores redegørelse om ansvar for aflæggelsen af årsrapporten m.v. samt revisionens udførelse og omfang i vores tiltrædelsesprotokollat af 29. oktober 2013, siderne 161-168, afsnit 1-45. Revisionen er udført i overensstemmelse med de der beskrevne principper.

3 Vores rapportering i revisionsprotokollen indeholder en redegørelse for den udførte revision til bestyrelsen, herunder en række pligtmæssige redegørelser for den udførte revision til brug for Rigsrevisionens og Undervisningsministeriets tilsyn med institutionen. De væsentligste kommentarer og konklusioner har vi samlet i afsnittet ”Særlige forhold, overordnede kommentarer og risikofaktorer”, men protokollatet bør dog læses i sin helhed.

Konklusion på den udførte revision

4 Den udførte revision har ikke givet anledning til bemærkninger af en sådan væsentlighed eller karakter, at det vil komme til udtryk i vores revisionspåtegning på årsregnskabet.

5 Såfremt årsrapporten vedtages i den foreliggende form, og der ikke under bestyrelsens behandling og vedtagelse af årsrapporten fremkommer yderligere, væsentlige oplysninger, vil vi forsyne årsregnskabet for 2016 med en revisionspåtegning uden forbehold eller supplerende oplysninger.

6 Vi kan endvidere oplyse, at vi i forbindelse med den udførte forvaltningsrevision ikke har konstateret dispositioner eller forhold, der efter vores opfattelse ligger uden for rammerne af normale skyldige økonomiske hensyn. Det er vores vurdering, at institutionen har tilrettelagt systemer, som medvirker til at sikre, at der tages skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen.

Særlige forhold, overordnede kommentarer og risikofaktorer

7 Vi har ikke identificeret særlige forhold, som efter vores vurdering i henhold til internationale revisionsstandarder skal rapporteres til den øverste ledelse og kræver bestyrelsens aktive stillingtagen eller forøgede bevågenhed. Særlige forhold omfatter eksempelvis manglende overholdelse af lovgivningen, betydelige mangler i intern kontrol, væsentlige regnskabsmæssige usikkerheder, herunder usikkerhed om going concern forudsætningen er opfyldt.

Forhold af væsentlig betydning for vurdering af årsregnskabet

8 Revisionen har ikke givet anledning til bemærkninger eller anbefalinger af væsentlig betydning for vurdering af årsregnskabet eller forvaltningen.

Tilsynssager hos Rigsrevisionen, styrelsen mv.

9 Vi har forespurgt institutionens daglige ledelse, om institutionen har været part i tilsynsager i 2016. Institutionens daglige ledelse har oplyst, at dette ikke er tilfældet.

Opfølgning på bemærkninger og anbefalinger fra sidste års revisionsprotokollat

10 Der var ikke væsentlige bemærkninger eller anbefalinger i revisionsprotokollatet til årsrapporten for 2015.

Risiko for væsentlig fejlinformation som følge af besvigelser

11 Revisor skal i henhold til revisionsstandarderne forespørge institutions bestyrelse om, hvordan den øver tilsyn med de aktiviteter og procedurer, som institutionens daglige ledelse har iværksat med henblik på at identificere og reagere på risikoen for væsentlige besvigelser, samt hvilke interne kontroller ledelsen har implementeret for at forebygge sådanne risici.

12 Vi har fået oplyst, at bestyrelsens tilsyn primært udøves i forbindelse med bestyrelsesmøderne, hvor bestyrelsen får forelagt regnskabstal og budgetopfølgninger, som er baseret på et afstemt materiale.

13 Vi skal desuden forespørge bestyrelsen om, hvorvidt de har kendskab til faktiske besvigelser, der påvirker institutionen eller om mistanke og beskyldninger herom.

14 Vi har som led heri sammen med ledelsen drøftet de ledelses- og styringsprocesser, som institutionen har etableret med henblik på at opdage og forebygge besvigelser og fejl. Ledelsen har i denne forbindelse oplyst, at den ikke er bekendt med besvigelser eller mistanke og beskyldninger om besvigelser, som kunne have en væsentlig indflydelse på institutionen, og vi betragter bestyrelsens underskrift på denne protokol, som en bekræftelse på, at de heller ikke er bekendt med besvigelser eller mistanke og beskyldninger om besvigelser.

15 Vi har under vores revision ikke konstateret forhold, der kunne indikere eller vække mistanke om besvigelser.

Kommentarer til årsregnskabet

Resultatopgørelsen

16 Nedenfor er er resultatopgørelsen for perioden 2014-2016 angivet i DKK mio. Vi har i de efterfølgende afsnit kommenteret på væsentlige udsving i 2016 sammenlignet med tidligere år.

	2016	2015	2014
Statstilskud	88.213.749	89.690.617	89.000.263
Deltagerbetaling og andre indtægter	1.342.141	1.306.582	2.065.938
Omsætning	89.555.890	90.997.199	91.066.201
Undervisningens gennemførelse	-65.195.485	-65.737.748	-64.169.442
Markedsføring	-556.828	-664.762	-185.990
Ledelse og administration	-7.810.841	-7.975.640	-7.751.255
Bygningsdrift	-10.290.914	-12.662.059	-11.563.974
Aktiviteter med særlige tilskud	-144.582	-73.720	-932.859
Driftsomkostninger	-83.998.650	-87.113.929	-84.603.520
Resultat før finansielle poster	5.557.240	3.883.270	6.462.681
Finansielle indtægter	432.833	160.766	152.605
Finansielle omkostninger	-1.017.448	-1.300.851	-1.999.082
Resultat før ekstraordinære poster	4.972.625	2.743.185	4.616.204
Ekstraordinære indtægter	68.525	676.819	0
Ekstraordinære omkostninger	-12.500	-50.630	0
Årets resultat	5.028.650	3.369.374	4.616.204

17 Omsætningen er faldet DKK 1,5 mio. i forhold til sidste år, hvilket primært skyldes de gennemførte besparelser på taxametertilskuddene, som ikke fuldt ud er blevet kompenseret af stigningen i årselevtallet.

18 På trods af aktivitetsfremgangen har omkostningerne generelt været faldende både til undervisningens gennemførelse, men især til bygningsdrift, hvor 2015 var påvirket af større vedligeholdelsesarbejder på bygningerne. Derudover er der mindre afvigelser på de øvrige omkostningsposter, hvilket medfører et samlet fald på netto DKK 3,1 mio. i de samlede driftsomkostninger.

19 De finansielle poster er netto forbedret med DKK 0,6 mio. som følge af omprioriteringer og ekstraordinære nedbringelser af realkreditlånene kombineret med placering af overskudslikviditet i obligationer i 2016.

20 Samlet set er årets resultat dermed DKK 1,7 mio. højere end sidste år.

Balancen - aktiver

21 Nedenfor er er aktiverne i balancen for perioden 2014-2016 angivet i DKK mio. Vi har i de efterfølgende afsnit kommenteret på væsentlige udsving i 2016 sammenlignet med tidligere år.

	<u>2016</u>	<u>2015</u>	<u>2014</u>
Grunde og bygninger	57.535.530	58.161.092	59.512.897
Udstyr og inventar	5.715.911	6.597.228	6.266.245
Materielle anlægsaktiver	<u>63.251.441</u>	<u>64.758.320</u>	<u>65.779.142</u>
Anlægsaktiver	<u>63.251.441</u>	<u>64.758.320</u>	<u>65.779.142</u>
Tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser	485.540	672.217	863.128
Andre tilgodehavender	203.059	320.383	147.987
Periodeafgrænsningsposter	72.736	0	122.214
Tilgodehavender	<u>761.335</u>	<u>992.600</u>	<u>1.133.329</u>
Værdipapirer	<u>14.681.275</u>	<u>15.656.378</u>	<u>19.796.831</u>
Likvide beholdninger	<u>13.252.842</u>	<u>13.039.468</u>	<u>7.514.030</u>
Omsætningsaktiver	<u>28.695.452</u>	<u>29.688.446</u>	<u>28.444.190</u>
Aktiver	<u>91.946.893</u>	<u>94.446.766</u>	<u>94.223.332</u>

22 De samlede aktiver er faldet DKK 2,5 mio. i forhold til sidste år, hvilket dækker over et fald i anlægsaktiverne på DKK 1,5 mio., mens omsætningsaktiverne er faldet DKK 1,0 mio.

23 Faldet i anlægsaktiverne skyldes ordinære afskrivninger og et lavt investeringsniveau i regnskabsåret, mens det i al væsentlighed er obligationer under omsætningsaktiver, der er faldet, da de i et vist omfang har finansieret de ekstraordinære nedbringelser af realkreditgælden omtalt under udviklingen i passiverne. Ud over obligationerne har året overskud i væsentligt omfang finansieret nedbringelsen af realkreditgælden.

Balancen - Passiver

24 Nedenfor er er passiverne i balancen for perioden 2014-2016 angivet i DKK mio. Vi har i de efterfølgende afsnit kommenteret på væsentlige udsving i 2016 sammenlignet med tidligere år.

	2016	2015	2014
Egenkapital 1. januar 2007	-5.822.533	-5.822.533	-5.822.533
Overført resultat	39.606.500	34.577.850	31.208.476
Egenkapital	33.783.967	28.755.317	25.385.943
Realkreditgæld	30.697.184	40.690.061	41.895.666
Langfristede gældsforpligtelser	30.697.184	40.690.061	41.895.666
Kortfristet del af langfristede gældsforpligtelser	1.007.470	1.233.013	1.195.307
Skyldig løn	1.007.332	1.329.070	1.509.713
Feriepengeforpligtelse	8.999.598	8.848.786	8.427.093
Mellemregning med Undervisningsministeriet	3.134.691	407.491	2.741.138
Leverandører af varer og tjenesteydelser	1.085.674	833.628	701.954
Anden gæld	1.504.574	1.093.043	1.143.753
Periodeafgrænsningsposter	10.726.403	11.256.357	11.222.765
Kortfristede gældsforpligtelser	27.465.742	25.001.388	26.941.723
Gældsforpligtelser	58.162.926	65.691.449	68.837.389
Passiver	91.946.893	94.446.766	94.223.332

25 De samlede passiver er faldet DKK 2,5 mio. i forhold til sidste år, hvilket dækker over en stigning i de kortfristede gældsforpligtelser på DKK 2,5 mio., mens de langfristede gældsforpligtelser er faldet DKK 10,0 mio. Egenkapitalen er steget med DKK 5,0 mio. som følge af årets resultat.

26 Stigningen i de kortfristede gældsforpligtelser på DKK 2,5 mio. kan henføres til, at Undervisningsministeriet i modsætning til sidste år ikke har nået at foretage tilbagetrækning af aconto-tilskud i december, men dette først er sket primo januar. Der er kun er mindre fluktuationer på øvrige poster i passiverne.

Pengestrømsopgørelsen

27 Nedenfor er pengestrømsopgørelsen for perioden 2014-2016 angivet i DKK mio. Vi har i de efterfølgende afsnit kommenteret på væsentlige udsving i 2016 sammenlignet med tidligere år.

	2016	2015	2014
Årets resultat	5.028.650	3.369.374	4.616.204
Reguleringer af pengestrømsforhold:			
Afskrivninger	2.175.469	2.294.122	2.469.652
Ændring i tilgodehavender	231.265	140.729	285.381
Ændring i kortfristede gældsforpligtelser	2.689.897	-1.978.041	1.746.671
Pengestrømme fra driftsaktivitet	10.125.281	3.826.184	9.117.908
Køb af materielle anlægsaktiver	-668.590	-1.273.300	-1.578.708
Pengestrømme fra investeringsaktivitet	-668.590	-1.273.300	-1.578.708
Tilbagebetaling af gæld	-10.218.420	-1.167.899	-40.110.961
Optagelse af lån	0	0	35.108.000
Pengestrømme fra finansieringsaktivitet	-10.218.420	-1.167.899	-5.002.961
Ændring i likvider	-761.729	1.384.985	2.536.239
Likvider 1. januar	28.695.846	27.310.861	24.774.621
Likvider 31. december	27.934.117	28.695.846	27.310.861
Likvider specificeres således:			
Likvide beholdninger	13.252.842	13.039.468	7.514.030
Værdipapirer	14.681.275	15.656.378	19.796.831
I alt	27.934.117	28.695.846	27.310.861

28 Likviditeten er faldet DKK 0,7 mio. i forhold til sidste år.

29 Dette dækker over primært over positive pengestrømme fra driftsaktiviteter, mens likviditeten er negativt påvirket af afdrag på den langfristede realkreditgæld, herunder ekstraordinære nedbringelser som følge af gymnasiets væsentlige overskudslikviditet.

30 Der er positive pengestrømme fra driftsaktiviteten på DKK 10,1 mio., hvilket primært skyldes en stigning i de kortfristede gældsforpligtelser og årets resultat korrigeret med afskrivninger mv. De kortfristede gældsforpligtelser er steget væsentligt jf. omtalen under udviklingen i passiverne.

Regnskabsmæssige nøgletal

31 Udviklingen i skolens overskud-, likviditets-, soliditets- og finansieringsgrad over en 5-årig periode er beskrevet nedenfor. Vi har i de efterfølgende afsnit kommenteret på væsentlige udsving i 2016 sammenlignet med tidligere år.

	2016	2015	2014	2013	2012
Overskudsgrad (%)	5,6	3,0	5,1	6,3	5,9
Likviditetsgrad (%)	104,5	118,7	105,6	104,6	97,4
Soliditetsgrad (%)	36,7	30,4	26,9	22,4	17,5
Finansieringsgrad (%)	48,5	62,8	63,7	70,6	75,3

32 Overskudsgraden har generelt ligget på et stabilt højt niveau som følge af fornuftige positive resultater relativt i forhold til omsætningen i hele perioden.

33 Likviditetsgraden har været stigende fra 2012 til 2015 – primært som følge af stigende omsætningsaktiver (likvider), mens der har været et fald i 2016 som følge af anvendelse af overskudslikviditet til ekstraordinær nedbringelse af realkreditgælden. Likviditetsgraden må betegnes som god i hele perioden.

34 Soliditetsgraden har også generelt set ligget på et stabilt godt niveau med en positiv udvikling over en 5-årig periode primært på grund af lidt større stigninger i egenkapitalen i forhold til balancesummen.

35 Finansieringsgraden har også været nogenlunde stabil henover perioden bortset fra 2016, hvor der er et væsentligt fald, idet den langfristede gæld ekstraordinært er nedbragt, hvilket fører til en større egenfinansieringsgrad af investeringerne.

Redegørelse for den udførte revision med kommentarer

Finansiel revision

Revisionsstrategi og -plan

36 Vi har som et led i revisionen af regnskabet ajourført vores informationer og beskrivelser af institutionens aktiviteter, organisation, regnskabssystemer og intern kontrol. Endvidere har vi drøftet risikoen for væsentlig fejlinformation og mangler i regnskabet med ledelsen.

37 På denne baggrund har vi ajourført vores revisionsstrategi og detaljerede planlægning af revisionen.

38 Vi har herunder foretaget en nærmere gennemgang, vurdering og stikprøvevis efterprøvnings af de af ledelsen etablerede regnskabssystemer og interne kontroller på følgende væsentlige eller risikofyldte områder:

- Forretningsgange og interne kontroller - generelt

- Lønninger og gager
- Aktivitetsindberetninger, elev- og deltagerregistrering
- Driftsomkostninger
- Afstemnings- og analyseprocedurer
- Ledelseskontroller i form af periodebalancer og budgetopfølgning.

39 Vores undersøgelser i årets løb har primært været rettet mod de interne kontroller, som vi tillægger vægt i vores vurdering af risikoen for væsentlige, uopdagede fejl ved aflæggelsen af regnskabet.

40 På de nævnte regnskabsområder har vi endvidere stikprøvevis testet registreringerne ved analyser, dokumentationskontrol, afstemninger og gennemlæsning af konti.

41 I forbindelse med den endelige revision af regnskabet har revisionen primært fokuseret på afstemning af regnskabsposter, estimater og ikke rutineprægede transaktioner m.m.

Forretningsgange og interne kontroller, dispositioner, registreringer og regnskabsaflæggelse.

42 Forretningsgange og interne kontroller afpasses efter institutionens størrelse og karakter med henblik på at forebygge uforudsete tab, understøtte ledelsens tilsyn og at sikre en rettidig pålidelig økonomirapportering.

43 Institutionen er som følge af sin begrænsede størrelse kendetegnet ved, at få personer varetager såvel disponerende, registrerende som kontrollerende funktioner, hvilket ikke muliggør en effektiv funktionsadskillelse og dermed effektive interne kontroller. Afledt heraf har vi kun i begrænset omfang været i stand til at basere vores revision på de interne forretningsgange og kontroller. Ledelsen er bekendt med, at forholdene indebærer en forøget risiko for, at utilsigtede og tilsigtede fejl, mangler eller uregelmæssigheder kan opstå og forblive uopdagede.

44 Ledelsen skal være særlig opmærksom på denne risiko, der især har betydning inden for håndteringen af likvide midler, registrering af elever samt gyldigheden af udbetaling af gager og lønninger.

45 Vi har i overensstemmelse med revisionsbekendtgørelsen undersøgt de eksisterende forretningsgange på likvid- og bogholderiområdet. Til forretningsgangen skal bemærkes, at der af personalemæssige årsager ikke er adskillelse mellem likvid- og bogholderifunktionen. Der er dog etableret en tilfredsstillende funktionsadskillelse for så vidt angår frigivelsesfunktionen vedrørende institutionens bankkonto.

46 Vi har fået oplyst, at ledelsen i videst muligt omfang har implementeret kompenserende kontroller med henblik på at forebygge/afdække ovennævnte fejlmulighed ved f.eks.:

- at foretage en jævnlig gennemgang af bogføringsmaterialet, herunder bankudskrifter og afstemninger samt periodisk deltagelse i poståbning
- at godkendelse af betalinger fra banken altid kræver to personer
- at indtægtssiden løbende afstemmes til Undervisningsministeriets opgørelser og eventuelle budgetafvigelser identificeres og årsagsforklares
- at lønninger og gager løbende afstemmes til udtræk fra lønsystemet og eventuelle budgetafvigelser identificeres og årsagsforklares
- at driftsomkostninger følges meget tæt, og selv små budgetafvigelser identificeres og årsagsforklares
- at alle balanceposter afstemmes løbende

47 Vi har henholdt os til ledelsens vurdering, og vi har ikke i forbindelse med udførelsen af vores revision konstateret forhold, som indikerer tilstedeværelsen af hverken utilsigtede fejl eller besvigelser. Vi anbefaler, at ledelsen forsætter med at udføre disse kompenserende kontroller, som reducerer risikoen for såvel utilsigtede som tilsigtede fejl (besvigelser).

Generelle it-kontroller

48 Generelle it-kontroller er de kontroller, som ledelsen har etableret vedrørende institutionens væsentligste it-platforme med henblik på at opnå en velkontrolleret og sikker it-anvendelse og dermed understøtte en pålidelig databehandling i de anvendte it-applikationer (programmer).

49 Institutionen anvender det administrative finanssystem Navision Stat, hvor Rigsrevisionen driver systemet. Rigsrevisionen afgiver ikke systemrevisionserklæringer eller anden rapportering om den udførte systemrevision på Navision Stat. Vores revision baseres derfor på, at systemet fungerer efter hensigten, og der ikke er væsentlige svagheder i systemerne, hvor der skal indføres manuelle kompenserende kontroller.

50 Vi har dog gennemgået de af institutionen tildelte rettigheder til Navision Stat med henblik på verifikation af de tildelte rettigheder i forhold til medarbejdernes arbejdsområder, samt om fratrådte medarbejdere bliver slettet i systemet. Dette har ikke givet anledning til bemærkninger.

51 Institutionen anvender også andre administrative systemer, så som SLS og Ludus. Institutionen har indhentet systemrevisionserklæring uden forbehold for SLS og Ludus.

52 Som led i revisionen har vi i februar 2017 foretaget en overordnet vurdering af de generelle it-kontroller primært ved interview. Hovedformålet hermed var at identificere og vurdere de generelle it-kontroller, der er fundamentet for automatiske applikationskontroller, regnskabsprocedurer og systemgenererede data og rapporter, som anvendes i nøglekontroller, og som påvirker den finansielle rapporteringsproces og årsregnskabet.

53 Den samlede revision er baseret på relevante interne kontroller på institutionen, herunder manuelle kontroller og kontroller der automatisk udføres af de brugersystemer, som institutionen anvender. Revisionen af de generelle it-kontroller har ikke omfattet en vurdering af kontrol- og sik-

kerhedsniveauet i de enkelte brugersystemer, herunder automatiske kontroller i de administrative processer og logiske adgangsrettigheder til udførelse af forretningsaktiviteter i brugersystemerne.

54 På baggrund af den foretagne revision er det vores samlede vurdering, at de generelle it-kontroller vedrørende regnskabsaflæggelsen er på et tilfredsstillende niveau.

Statstilskudsrevision

55 Vi har foretaget revision af ledelsens oplysninger til Undervisningsministeriet til brug for beregning af tilskud for 2016. Vi har under hensyn til foreliggende tilskudspraksis overbevist os om, at optagelsen af elever registreres korrekt. Endvidere har vi overbevist os om, at ændringer og udmeldelser registreres korrekt og på baggrund af faktiske forhold.

56 På dette grundlag har vi konkluderet, at de interne kontroller og registreringssystemer bidrager til sikring af en fuldstændig, nøjagtig og gyldig elevregistrering

57 Under vores kvartalsvise revision af tilskudsudløsende faktorer er vi ikke stødt på forhold, som efter vores opfattelse strider mod gældende tilskudsbekendtgørelser og -betingelser samt foreliggende tilskudspraksis, som ikke er blevet eller vil blive rettet ved en supplerende indberetning.

58 I forbindelse med revisionen af årsregnskabet har vi kontrolleret, at modtaget statstilskud er i overensstemmelse med den indberettede aktivitet, som knytter sig til regnskabsåret.

59 Desuden har vi stikprøvevis gennemgået grundlagsårselever til tidligere års aktivitetsindberetninger.

60 Revisionen af statstilskud gav ikke anledning til yderligere væsentlige bemærkninger.

Lønrevision

61 Lønninger er en væsentlig post og vil derfor være udtaget til revision hvert år. For indeværende år har vi foretaget en gennemgang af følgende områder:

- Opsætning af adgangsrettigheder til Statens Lønssystem (SLS)
- Kontrol af udbetalt løn til udvalgte medarbejdere
- Cheflønstillæg
- Resultatlønskontrakter
- Vederlag til bestyrelsen.

62 Vi har desuden under vores revision konstateret, at der løbende udarbejdes afstemning mellem de omkostningsførte lønninger i gymnasiets bogføring og de udbetalte lønninger, pensioner, skatter mv. i henhold til lønsystemet.

Opsætning af adgangsrettigheder til Statens Lønssystem (SLS)

63 Der er en generel systemmæssig svaghed i opsætningen af adgangsrettighederne til SLS, således det ikke er muligt at opnå fuld systemmæssig funktionsadskillelse ved lønudbetalinger.

64 Dette er ikke hensigtsmæssigt ud fra et revisionsmæssigt synspunkt, da manglende adskillelse mellem indtastning og godkendelse af lønudbetalinger øger risikoen, dels for besvigelser, dels for andre typer af fejl, eksempelvis tastefejl og forståelsesfejl, som ikke vil blive opdaget, hvis der ikke indføres kompenserende kontroller til minimering af risikoen.

65 Institutionen har udliciteret lønadministrationen til et administrativt fællesskab, hvor der er indført supplerende kontroller til nedsættelse af denne risiko for besvigelser eller fejl, således at der hver måned foretages en gennemgang af udbetalt løn til institutionens medarbejdere.

66 Som følge af den systemmæssige manglende funktionsadskillelse har vi i forbindelse med revisionen af lønområdet foretaget en gennemgang af udbetalte lønninger til medarbejderne med adgang til lønsystemet samt institutionens øverste leder.

67 Vi har desuden konstateret, at der fortsat foretages et grundigt kontrolarbejde i forbindelse med de månedlige lønkørsler med henblik på at forebygge og opdage eventuelle fejl, og vi finder på denne baggrund forretningsgange og interne kontroller på lønområdet betryggende

68 Revisionen gav ikke anledning til bemærkninger.

Kontrol af udbetalt løn til udvalgte medarbejdere

69 Med udgangspunkt i en repræsentativ stikprøve, hvori er indeholdt institutionens øverste leder og lønmedarbejdere med adgang til lønsystemet, har vi foretaget en kontrol af, hvorvidt der sker udbetaling af løn til disse personer i overensstemmelse med underliggende ansættelsesbreve.

70 Vi har ved denne gennemgang kontrolleret, at:

- Indplacering er i overensstemmelse med udfærdiget ansættelsesbrev
- Der er dokumentation i personalemappen eller i indgåede lokalaftaler for udbetaling af personlige tillæg
- Der foretages korrekt pensionsberegning
- Nettolønnen er beregnet korrekt
- Der ved udbetaling af tillæg til den øverste leder - i overensstemmelse med bestemmelserne i institutionsinstruksen - er sket attestation af disse af bestyrelsesformanden.

71 Gennemgangen har ikke givet anledning til bemærkninger.

Cheflønstillæg

72 Vi har kontrolleret, at udbetaling af cheflønstillæg til er i overensstemmelse med gældende regler herfor. Gennemgangen har ikke givet anledning til væsentlige bemærkninger.

Resultatlønskontrakt

73 Vi har kontrolleret, at udformningen af resultatlønskontrakten til institutionens øverste leder er i overensstemmelse med de af Undervisningsministeriets udarbejdede retningslinjer. Gennemgangen har ikke givet anledning til bemærkninger.

Vederlag til bestyrelsen

74 Vi har foretaget en kontrol af, at udbetaling af vederlag til institutionens bestyrelse er i overensstemmelse med gældende lovgivning herom. Gennemgangen har ikke givet anledning til bemærkninger.

Køb og kreditorer

75 Revisionen af køb og kreditorer har bestået i en gennemgang, beskrivelse, forståelse og test af forretningsgangen på området, herunder en vurdering af om forretningsgangen er designet således, at der er den fornødne funktionsadskillelse i forbindelse med udbetaling af midler fra institutionens likvide konti.

76 Denne test er udført på en udvalgt stikprøve af institutionens omkostningsbilag, hvor der er kontrolleret for følgende:

- Attestation af bilaget af korrekt bemyndiget person
- Korrekt bogføring på art, formål og aktivitet
- Betaling foretaget med korrekt beløb i henhold til faktura
- Kontrol af, at betalingen er gennemført og godkendt af 2 personer i forening i overensstemmelse med beskrivelserne i regnskabsinstruksen.

77 Gennemgangen har ikke givet anledning til bemærkninger, og det er vores vurdering, at forretningsgangen har den fornødne funktionsadskillelse og er i overensstemmelse med beskrivelserne i regnskabsinstruksen.

Uanmeldt kasseeftersyn

78 Vi har den 6. oktober 2016 foretaget uanmeldt kasseeftersyn. I forbindelse med eftersynet har vi foretaget kontrol af institutionens procedurer for afstemning af kassebeholdninger samt foretaget en revision af kasse- og omkostningsbilag omkring eftersynsdagen. Kasseeftersynet har ikke givet anledning til bemærkninger.

Momskompensationsordningen og øvrige moms- og afgiftsforhold

79 Vi har gennemgået den af institutionens regnskabsafdeling udarbejdede momssandsynliggørelse, herunder den endelige opgørelse af momskompensation over for Undervisningsministeriet. Revisionen af momsgrundlag, der indberettes og kompenseres af Undervisningsministeriet, har ikke givet anledning til bemærkninger, og det er vores opfattelse, at institutionens regnskabsmæssige behandling er i overensstemmelse med Undervisningsministeriets retningslinjer herfor.

Indtægtsdækket virksomhed

80 Institutionen har i regnskabsåret i meget begrænset omfang udført aktiviteter omfattet af reglerne om indtægtsdækket virksomhed.

81 Man er på institutionen opmærksom på betingelserne for at udføre denne aktivitet, herunder at der skal udarbejdes for- og efterkalkulationer på de enkelte aktiviteter. Institutionens ledelse har fokus på procedurer for alle aktiviteter omfattet af reglerne om indtægtsdækket virksomhed, således at betingelserne overholdes.

Ledelsesberetningen og målrapporteringen

82 Revisionen har ikke omfattet ledelsesberetningen og målrapporteringen, men vi har gennemlæst ledelsesberetningen og målrapporteringen. Vi har ikke foretaget yderligere handlinger i tillæg til den gennemførte finansielle revision af regnskabet. Det er på denne baggrund vores opfattelse, at oplysningerne i ledelsesberetningen og målrapporteringen er i overensstemmelse med regnskabet.

83 Vi har tillige anvendt de i ledelsesberetningen og målrapporteringen anførte oplysninger i forbindelse med vores indledende vurderinger ved gennemførelsen af forvaltningsrevisionen.

Ikke korrigerede fejl

84 I henhold til internationale revisionsstandarder og god revisionskik skal vi oplyse den øverste ledelse om de fejl, som vi har konstateret i forbindelse med vores revision, og som den daglige ledelse har valgt ikke at korrigere i årsregnskabet.

85 Vi kan oplyse, at vi ikke har identificeret ikke-korrigerede fejl i forbindelse med statusrevisionen.

Juridisk-kritisk revision

86 Den juridisk-kritiske revision har bl.a. bestået i en gennemgang af de kvartalsvise aktivitetsindberetninger, som har dannet grundlag for tilskudsudbetalingen for 2016 jf. omtalen i afsnit 55-60.

87 Vi har foretaget en gennemgang af lønområdet for kontrol af korrekt udbetaling af løn til institutionens medarbejdere i henhold til indgående overenskomster, aftaler m.v. og denne gennemgang er nærmere beskrevet i afsnittene 61-74.

88 Ved gennemgang af institutionens formålsregnskab har vi foretaget stikprøvevis gennemgang af øvrige omkostningsbilag til sikring af, at disse er afholdt inden for institutionens formål og godkendt af dertil bemyndiget person.

89 Desuden har vi stikprøvevis påset, at institutionens dispositioner er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med de indgåede aftaler og sædvanlig praksis.

90 I tilknytning hertil har vi indhentet regnskabserklæring fra rektor, hvori rektor bekræfter, at institutionens dispositioner er i overensstemmelse med bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis.

Sociale klausuler

91 Vi har påset, at institutionens ledelse har udarbejdet en handlingsplan, der beskriver, hvorledes institutionen vil fremme formålet i lov om aktiv socialpolitik og lov om en aktiv arbejdsmarkedspolitik, samt hvilke foranstaltninger institutionen vil iværksætte, for at 3,5% af årsværkene er ansat på særlige vilkår, jf. Bekendtgørelse nr. 1274 af 26. juni 2006 om sociale klausuler som betingelse for modtagelse af statstilskud på selvejende institutioner.

Undervisningsmiljø

92 I henhold til Lov nr. 166 af 14. marts 2001 om elevers og studerendes undervisningsmiljø er det en betingelse for modtagelse af tilskud, at institutionen foretager en vurdering af undervisningsmiljøet, der minimum skal revurderes hvert 3. år.

93 Vi har kontrolleret, at institutionen har udarbejdet en plan for, hvorledes denne vurdering skal foretages, og at der løbende foretages en undervisningsmiljøvurdering.

Forvaltningsrevision

94 Som et led i vores revision skal vi i henhold til revisionsbekendtgørelsen udføre forvaltningsrevision i overensstemmelse med God Offentlig Revisionsskik.

95 Ved gennemførelse af forvaltningsrevisionen lægges til grund, at væsentlige og risikofyldte områder revideres over en årrække, men ikke nødvendigvis hvert år. Forvaltningsrevision udføres på afgrænsede områder ud fra væsentlighed og risiko, og ved forvaltningsrevisionen vurderes, om der ved forvaltningen af disse områder er taget skyldige økonomiske hensyn, herunder en vurdering af institutionens økonomistyring, effektivitet, produktivitet og sparsommelighed, hvor:

- Økonomistyring er et udtryk for, om institutionen har etableret forsvarlige procedurer til brug for den løbende økonomistyring, herunder påse at gymnasiet løbende følger op på drifts- og likviditetsbudgetter
- Effektivitet er udtryk for, i hvilket omfang man har nået de mål og udløst de virkninger, som var tilsigtet med den pågældende økonomiske ressourceanvendelse
- Produktivitet er et udtryk for optimalt forhold mellem ressourceanvendelsen og udnyttelsen
- Sparsommelighed er et udtryk for, om goder og tjenesteydelser er erhvervet på en økonomisk hensigtsmæssig måde under hensyntagen til pris, kvalitet, kvantitet osv.

Økonomistyring

96 Vurderingen af økonomistyringen som led i forvaltningsrevisionen kan sammenfattes til at være en undersøgelse af, om institutionens økonomistyring er rettet mod at sikre en sparsommelig, produktiv og effektiv anvendelse af ressourcerne, og om det er muligt at følge op på dette.

97 Vi har fået oplyst, at institutionens budgetrutiner fungerer godt, idet budgetterne udarbejdes kompetent, forelægges institutionens bestyrelse samt følges nøje op i årets løb, herunder evalueres økonomien løbende med henblik på at etablere de bedst mulige ydre rammer for undervisningen. Vi har desuden fået oplyst, at der løbende udarbejdes regnskaber til bestyrelsesmøderne, hvor der foretages større opfølgninger og revurdering af det pågældende år.

98 Vi har under vores revision ikke gennemgået budgetproceduren og opfølgningerne mv., men det er på baggrund af institutionens afstemningsprocedurer vores opfattelse, at de løbende periodebalancer udgør et pålideligt grundlag, som kan anvendes til budgetopfølgning.

99 Det er på baggrund heraf vores vurdering, at institutionen i regnskabsåret har haft en tilfredsstillende økonomistyring, der understøtter en sparsommelig, produktiv og effektiv anvendelse af ressourcerne.

Effektivitet

100 Ved begrebet effektivitet forstås, dels graden af målopfyldelse, dels et mål for institutionens evne til med de anvendte ressourcer at nå et resultat, der opfylder de opstillede målsætninger. Vurderingen af effektiviteten omfatter bl.a. undersøgelser af, om institutionen(s):

- Har en veldefineret strategiplan og har etableret måleinstrumenter (nøgletal, brugerundersøgelser mv.)
- Faktiske virksomhed er i overensstemmelse med den strategiske målsætning
- Har nået sine strategiske mål – herunder kvalitative – set i forhold til de anvendte ressourcer
- Foretager interne kvalitetskontroller
- Ledelse i øvrigt har foretaget undersøgelser, der kan belyse effektiviteten.

101 Institutionens ledelse har oplyst, at institutionen agerer effektivt. Omkring institutionens formål og udvikling er der besluttet en række politikker og overordnede strategier samt indsatsområder, som er gengivet på institutionens hjemmeside, i årsrapporten samt i diverse interne beskrivelser. Vi har forespurgt institutionens ledelse, om der ud over de nøgletal, der fremgår af årsrapporten, foretages andre løbende undersøgelser af effektivitet.

102 Institutionen gennemfører løbende vurderinger og evalueringer. De løbende vurderinger og evalueringer foretages inden for forskellige områder, herunder medarbejdertilfredshed, brugertilfredshed og økonomi. Der vurderes og evalueres bl.a. inden for karakterer og gennemførelse samt tilfredshedsmålinger, kompetenceudvikling af lærerne og undervisning.

103 Angående effektivitetsaspektet foreligger det oplyst, at gymnasiet oplever en tilfredsstillende efterspørgsel, hvilket peger på et godt omdømme.

104 Gymnasiet har desuden fortsat indsatsen for at holde elevfrafaldet på et meget lavt niveau. Gymnasiet har således stor fokus på gennemførelsesprocenten og dermed også på frafaldet. Der arbejdes således med at gennemføre de initiativer, som er vurderet at kunne være medvirkende til at minimere frafaldet på gymnasiets uddannelser.

105 Tilsvarende foretages der løbende en vurdering af den enkelte elevs forsømmelser, og der gennemføres samtaler med den enkelte elev også med henblik på at støtte denne til at gennemføre uddannelsen.

106 Vi anser ovennævnte initiativer som et positivt resultat af et stort fokus på en effektiv drift af gymnasiet.

107 Institutionens ledelse har således til hensigt at sikre høj kvalitet i den daglige undervisning, og vi henviser i øvrigt til målrapporteringen i årsrapporten. Vi har ikke foretaget yderligere undersøgelser af institutionens effektivitet, men finder efter det oplyste, at institutionens ledelse har den fornødne fokus på målopfyldelse og effektivitet.

Produktivitet

108 Produktivitet vedrører forholdet mellem anvendelsen af ressourcer og produktionens omfang. Vurderingen af produktiviteten kræver et grundlag for sammenligning i form af en tidsserieanalyse, eller i form af en sammenligning med produktiviteten ved produktion af tilsvarende ydelser enten inden for eller uden for institutionen.

109 Vi har udarbejdet en tidsserieanalyse fra 2014 til 2016. Institutionens produktivitet målt på omkostninger pr. årselev og årselever pr. årsværk sammenlignet med tidligere år har udviklet sig således:

	2016	2015	2014	2013	2012
Årselever	1.096	1.095	1.077	1.043	1.022
<i>Omkostninger pr. årselev:</i>					
Undervisning	59.468	60.059	59.587	61.589	58.604
Markedsføring	508	607	173	342	429
Ledelse og administration	7.125	7.287	7.198	6.465	6.989
Bygningsdrift	9.387	11.568	10.738	9.432	10.200
Aktiviteter med særlige tilskud	132	67	866	76	50
Omkostninger i alt	76.619	79.589	78.562	77.903	76.272
Løn og lønafhængige omkostninger	62.555	62.953	62.203	61.631	61.138
Afskrivninger	1.984	2.096	2.293	3.502	2.359
Øvrige omkostninger	12.080	14.540	14.066	12.770	12.775
Omkostninger i alt	76.619	79.589	78.562	77.903	76.272

110 I ovennævnte sammenligning skal det bemærkes, at der er tale om løbende priser, men det er vurderet rimeligt at sammenligne, idet løn- og prisudviklingen har været meget begrænset i perioden.

111 Som det fremgår, er institutionens samlede omkostninger pr. årselev faldet fra 2015 til 2016 med ca. 3,7%. Dette fald kan primært henføres til bygningsdrift, hvor 2015 var påvirket af større bygningsarbejder end i 2016. Der er også sket mindre fald på undervisningens gennemførelse samt ledelse og administration.

112 Det er på baggrund heraf vores vurdering, at institutionens produktivitet samlet set er nogenlunde uændret sammenlignet med sidste år.

Sparsommelighed

113 Sparsommelighed er et udtryk for en vurdering af, at der er opnået mest muligt for pengene ved forvaltning af de tildelte midler. Institutionens ledelse har oplyst, at man i forbindelse med den daglige drift og ved enkeltstående særlige aktiviteter agerer sparsommeligt og udviser skyldige økonomiske hensyn.

114 Gymnasiets ledelse har oplyst, at gymnasiet i forbindelse med den daglige drift og ved enkeltstående særlige aktiviteter agerer sparsommeligt og udviser skyldige økonomiske hensyn. Dette er formaliseret i gymnasiets indkøbspolitik.

115 Vi har forespurgt ledelsen om gymnasiets forretningsgange med hensyn til beslutning og godkendelse af større investeringer. Det er oplyst, at proceduren er, at gymnasiets ledelse i forbindelse med større investeringer indhenter tilbud fra flere mulige leverandører, inden et projekt vedtages og iværksættes. Denne procedure har været fulgt ved alle større anskaffelser og indgåede kontrakter af væsentlig økonomisk betydning foretaget i regnskabsåret. Gymnasiet deltager desuden i et administrativt fællesskab vedrørende løn/personale.

116 Gymnasiet har desuden formuleret en indkøbspolitik, der fokuserer på prisbillighed, arbejdsmiljøhensyn, miljø og energi, æstetik og etiske hensyn. Specielt om prisbillighed kan nævnes, at gymnasiets ledelse som udgangspunkt bruger SKI rabatterne som målestok. Inden for anlæg og bygningsvedligeholdelse indhenter gymnasiet altid priser fra forskellige leverandører. Ledelsen har oplyst, at miljøhensyn har været opprioriteret siden 2009. Der henvises til omtalen i ledelsens beretning i årsrapporten.

117 Vi har desuden fået oplyst, at gymnasiets ledelse løbende foretager en vurdering af alle indkøb herunder kvalitet og pris. Det er således vores opfattelse, at mulige rabatmuligheder udnyttes. Dette indikerer, at gymnasiets ledelse optræder sparsommeligt

118 Vi har desuden fået oplyst, at gymnasiets ledelse løbende foretager en vurdering af alle indkøb, herunder kvalitet og pris. Det er således vores opfattelse, at mulige rabatmuligheder udnyttes.

Dette viser, at gymnasiets ledelse optræder sparsommeligt. Ovenstående vurdering af produktiviteten understøtter denne opfattelse.

119 Det er vores samlede vurdering, at institutionen har tilrettelagt et styringsgrundlag på indkøbsområdet, der kan sikre og dokumentere, at institutionen foretager sine indkøb bedst, billigst og i overensstemmelse med gældende regler ("sparsommelige indkøb"). Den samlede konklusion er baseret på, at institutionen har etableret et grundlag for styring på indkøbsområdet, der kan understøtte sparsommelige indkøb, og institutionen gennemfører sine indkøb i overensstemmelse med det gældende styringsgrundlag.

120 Det er på denne baggrund vores opfattelse, at forbruget af institutionens midler sker på et forsvarligt grundlag, og at institutionens ledelse optræder sparsommeligt.

Øvrige kommentarer til den udførte revision

Forhandlingsprotokoller og indhentede erklæringer

121 Vi har indhentet regnskabsberklæring underskrevet af rektor. Vi har endvidere indhentet engagementsoversigter fra institutionens bankforbindelser.

122 Bestyrelsens forhandlingsprotokol til og med referater af møder frem til dato er gennemlæst med det formål at sikre, dels at de dispositioner, som er af usædvanlig art eller størrelse, er vedtaget af bestyrelsen, dels at beslutningerne har fundet rigtigt udtryk i årsrapporten.

123 Det modtagne materiale har ikke afdækket forhold, som ikke er behørigt medtaget i årsrapporten.

Lovpligtige fortegnelser m.m.

124 Vi har påset, at der føres en forhandlingsprotokol, og at denne samt revisionsprotokollen fremlægges og underskrives ved bestyrelsesmøderne.

125 I overensstemmelse med kravene i erklæringsbekendtgørelsen har vi påset, at lovgivningen om bogføring og opbevaring af regnskabsmateriale er overholdt.

Andre ydelser

126 Ud over revision af institutionens årsregnskab har vi afgivet erklæringer på kvartalsvise aktivitetsindberetninger i årets løb og supplerende erklæringer for tidligere perioder samt ydet regnskabsmæssig assistance samt anden rådgivning på ad hoc basis.

Afslutning

127 Under henvisning til Undervisningsministeriets revisionsbekendtgørelse nr. 1292 af 13. december 2008 erklærer vi:

at vi opfylder habilitetsbetingelserne i revisorlovgivningen,
at vi under vores revision har modtaget alle de oplysninger, vi har anmodet om,
at revisionen ikke har givet anledning til bemærkninger med hensyn til, om de modtagne
statstilskud er anvendt i overensstemmelse med de givne vilkår, samt
at revisionen ikke har givet anledning til bemærkninger med hensyn til, om refusion og til-
skudsgrundlag er opgjort i overensstemmelse med gældende regler.

København, den 22. marts 2017

PricewaterhouseCoopers

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab

Carsten Nielsen
statsautoriseret revisor

Simon Høgenhav
statsautoriseret revisor

Siderne 238-260 er behandlet og tiltrådt på bestyrelsesmødet den 22. marts 2017

I bestyrelsen

Thomas Lykke Pedersen
formand

Kirsten Birkving
Næstformand

Bergur Løkke Rasmussen

Jens Dolin

Arne Ullum

Anders Elkjær

Jacob Vrist

Karoline Kruse

Revisorcheckliste

Institutionsnr.: 217.017

Institutionens navn: Espergærde Gymnasium og HF

Regnskabsår: 2016

Forord til Revisortjekliste

Revisortjeklisten udarbejdes til brug for styrelsens gennemgang af årsrapporter for de regulerede institutioner. Styrelsen anvender desuden tjeklisten i forbindelse med planlægningen af tilsyn samt til statistiske formål.

Tjeklisten udfyldes af institutionens revisor i tilknytning til revisionen af årsregnskabet. Tjeklisten er en del af revisionsprotokollatet til årsregnskabet. Revisionsprotokollatets sider skal nummereres fortløbende. Institutionens bestyrelse er ansvarlig for, at institutionen foretager elektronisk indberetning til styrelsen af revisors besvarelse af revisortjeklisten efter retningslinjer fastsat af Styrelsen.

Besvarelsen af tjeklistens enkelte spørgsmål kan være baseret på stikprøvevise undersøgelser vedrørende de pågældende forhold, gennemgange af forretningsgange eller af mere overordnede vurderinger af forholdene. Revisionen udføres ikke med henblik på at afgive særskilte konklusioner om enkeltstående forhold i regnskabsaflæggelsen eller om forvaltningen, ligesom revisionen ikke udføres med særlig henblik på besvarelse af tjeklisten.

Revisors besvarelse af tjeklisten kan ikke træde i stedet for forbehold eller supplerende oplysninger i revisionspåtegningen eller omtale i revisionsprotokollat af den udførte revision og konklusion vedrørende risikoområderne, jf. § 20, stk. 4, i lov nr. 468 af 17. juni 2008 om godkendte revisorer og revisionsvirksomheder (revisorloven) og ministeriets bekendtgørelse om revision og tilskudskontrol m.m. ved regulerede institutioner.

Vejledning til udfyldning af afkrydsningskolonnerne

I kolonnen "Afsnit i protokollat" anføres afsnit i revisionsprotokollat. Ved hvert afsnit skal der foretages en afkrydsning enten i kolonne "Kritiske bemærkninger", "Væsentlige anbefalinger", "Ingen kritiske bemærkninger", "Udskudt til næste år" eller "Ikke relevant".

Oplysning om revisors påtegning på årsregnskabet

X	Revisors påtegning
X	Uden forbehold og supplerende oplysninger
	Forbehold om fortsat drift (going concern)
	Forbehold om øvrige forhold
	Supplerende oplysninger om fortsat drift (going concern)
	Supplerende oplysninger om, at sammenligningstal i resultatopgørelsen i form af resultatbudget, ikke er underlagt revision
	Supplerende oplysninger om øvrige forhold

Punkt	Revisortjekliste	Afsnit i proto- kollat	Kritiske bemærk- ninger	Væsentlige anbefa- linger	Ingen kritiske bemærk- ninger	Udskudt, jf. revisions- planlægning	Ikke relevant
-------	------------------	------------------------------	-------------------------------	---------------------------------	--	---	------------------

Har revisionen givet anledning til kritiske bemærkninger eller væsentlige anbefalinger vedrørende

Overordnede kommentarer og risikofaktorer							
1.	Opfølgning på bemærkninger og anbefalinger fra sidste års revisionsprotokollat	10			X		
2.	Forhold af væsentlig betydning for vurdering af årsregnskabet og/eller forvaltningen	8			X		
3.	Tilsynssager hos Rigsrevisionen, styrelsen mv.	9			X		
Finansiell revision							
4.	Juridisk-kritisk revision	86-93			X		
5.	Forretningsgange og interne kontroller, dispositioner, registreringer og regnskabsafleggelse	42-47			X		
6.	Den generelle it-sikkerhed på det administrative område	48-54			X		
7.	Statstilskud	55-60			X		
8.	Løn	61-74			X		
9.	Indtægtsdækket virksomhed (IDV)	80-81					X
10.	Andre væsentlige områder	N/A					X
Forvaltningsrevision							
11.	Økonomistyring	96-99			X		
12.	Sparsommelighed	113-120			X		
13.	Produktivitet	108-112			X		
14.	Effektivitet	100-107			X		

Kommentarer fra bestyrelsen for Espergærde Gymnasium & HF til revisionsprotokollat til årsrapporten for 2016 af 22 marts 2017 fra PricewaterhouseCoopers

Bestyrelsen har på sit møde den 22. marts 2017 godkendt revisionsprotokollat til årsrapporten for 2016 af 22. marts 2016.

Bestyrelsen noterer med tilfredshed, at revisionen vil forsyne årsregnskabet med en revisionspåtegning uden forbehold eller supplerende oplysninger.

Ligeledes er det med tilfredshed, at bestyrelsen noterer sig revisionens bemærkninger om, at der har været en tilfredsstillende økonomistyring, effektivitet, produktivitet samt sparsommelighed i forvaltningen på gymnasiet, samt at der er etableret tilfredsstillende afstemnings- og analyseprocedurer og budgetopfølgning.

I lighed med tidligere år noterer bestyrelsen revisors bemærkning om, at gymnasiet som følge af sin begrænsede størrelse er kendetegnet ved, at få personer varetager såvel disponerende, registrerende som kontrollerende funktioner, hvilket ikke muliggør en effektiv funktionsadskillelse og dermed effektive interne kontroller. Bestyrelsen bemærker i den forbindelse, at den daglige ledelse i videst muligt omfang har implementeret kompenserende kontroller med henblik på at forebygge/afdække ovennævnte fejlmulighed ved f.eks.:

- at foretage en jævnlig gennemgang af bogføringsmaterialet, herunder bankudskrifter og afstemninger samt periodisk deltagelse i poståbning
- at godkendelse af betalinger fra banken altid kræver to personer
- at optælling og registrering af større modtagne kontantbeløb f.eks. entre i forbindelse med gallafesten foregår to i forening med tilhørende underskrifter
- at indtægtssiden løbende afstemmes til Undervisningsministeriets opgørelser og eventuelle budgetafvigelser identificeres og årsagsforklares
- at lønninger og gager løbende afstemmes til udtræk fra lønsystemet og eventuelle budgetafvigelser identificeres og årsagsforklares
- at driftsomkostninger følges meget tæt, og selv små budgetafvigelser identificeres og årsagsforklares
- at alle balanceposter afstemmes løbende

Det er på denne baggrund bestyrelsens opfattelse, at der trods begrænsningerne i funktionsadskillelserne er en forsvarlig organisation. Vi har også noteret, at der er en bankkonto i den lokale Danske Bank afdeling med alenefuldmagter, som den daglige ledelse at ved at ændre fuldmagtsforholdene for, så der alene kan disponeres to i forening.

På bestyrelsens vegne

Formanden